32000D0115

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА
от 24 ноември 1999 година
относно дефинициите на характеристиките, списъка на земеделските продукти, изключенията от дефинициите и регионите и зоните във връзка с изследванията на структурата на земеделските стопанства

(нотифицирано под номер C (1999) 3875)

(2000/115/ЕО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕИО) № 571/88 на Съвета от 29 февруари 1988 година относно организирането на изследванията на Общността на структурата на земеделските стопанства [1], последно изменен с Решение 98/377/ЕО на Комисията [2], и по-специално член 8, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) Съгласно член 8, параграф 1 от Регламент (ЕИО) № 571/88, всички изменения в списъка с характеристики на изследването, както и измененията на дефинициите на характеристиките на изследването и на определянето на границите на регионите, зоните на изследване и другите териториални единици, се определят съгласно процедурата, предвидена в член 15 от посочения регламент, т.е. с решение на Комисията след становище на Постоянния комитет по земеделска статистика.

(2) Резултатите от изследванията на Общността на структурата на земеделските стопанства, предвидени в Регламент (ЕИО) № 571/88, могат да бъдат съгласувани в цялата Европейска общност, само ако термините, съдържащи се в списъка с характеристики, се разбират и прилагат по един и същ начин.

(3) Списъкът с характеристики за изследванията е последно изменен с Решение 98/377/ЕО, предвид основното изследване на структурата на земеделските стопанства от 1999—2000 г. и като има предвид, че Решение 89/651/ЕИО на Комисията [3], последно изменено с Решение 97/418/ЕО [4], уточнява дефинициите, списъка на земеделските продукти, изключенията от дефинициите, прилагани в някои държави-членки, както и регионите и зоните на изследване, които следва да се приложат в рамките на изследванията върху структурите от 1988 до 1997 г. В резултат на това, Решение 89/651/ЕО трябва да се адаптира и допълни.

(4) Към списъка с характеристики са добавени нови променливи. Развитието на земеделието изисква преразглеждане на дефинициите на редица остарели променливи. Приложение I към настоящото решение на Комисията следователно съдържа нов списък с дефиниции, в резултат на изследванията на Общността върху структурата след 1997 г.

(5) Списъкът на земеделски продукти, посочен в дефиницията на земеделски стопанства, и списъкът на изключенията от дефинициите на Общността също следва да бъдат преразгледани, поради настъпили специфични обстоятелства в някои държави-членки. Тези преработени списъци на земеделски продукти и на изключенията, включени в списъка на дефинициите, се съдържат в приложения II и III към настоящото решение на Комисията.

(6) Необходимо е да се получи по-голяма яснота относно взаимната връзка между номенклатурата на териториалните статистически единици (NUTS) и регионите и зоните, използвани за целите на изследванията на земеделската структура. Подходящо е тези региони и зони да се уточнят в отделно приложение IV към настоящото решение на Комисията.

([1]) ОВ L 56, 2.3.1988 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 168, 13.6.1998 г., стр. 29.
([3]) ОВ L 391, 30.12.1989 г., стр. 1.
([4]) ОВ L 177, 5.7.1997 г., стр. 26.

(7) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Постоянния комитет по земеделска статистика,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Дефинициите на Общността, които трябва да се използват след 1997 г. за изследванията на Общността на структурата на земеделските стопанства съгласно Регламент (ЕИО) № 571/88, и отнасящите се до тях обяснения и примери, са посочени в приложение I.

Член 2

Списъкът на земеделски продукти, цитиран в дефиницията на земеделски стопанства в приложение I, е посочен в приложение II.

Член 3

Предвид специфичните обстоятелства в някои държави-членки, изключенията от дефинициите на Общността се приемат така, както са формулирани в приложение III.

Член 4

Списъкът на региони и зони за целите на изследванията на Общността върху структурата на земеделските стопанства, цитиран в дефиницията за зона на изследване в приложение I, е посочен в приложение IV.

Член 5

Решение 89/651/ЕИО се отменя.

Член 6

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 24 ноември 1999 година.

За Комисията

Pedro SOLBES MIRA

Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ДЕФИНИЦИИ И ОБЯСНЕНИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ СПИСЪКА С ХАРАКТЕРИСТИКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯТА НА ОБЩНОСТТА ВЪРХУ СТРУКТУРАТА НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА

(I = дефиниции, II = обяснения)

ЗЕМЕДЕЛСКО СТОПАНСТВО

I. Обща единица, както технически, така и икономически, която има самостоятелно управление и произвежда земеделски продукти. Стопанството може също да предоставя и други допълнителни (неземеделски) продукти и услуги.

II. 1. Земеделското стопанство следователно се определя от следните характеристики:

1.1. Производство на земеделски продукти

За целите на изследването, под „земеделски продукти“ трябва да се разбират изброените в приложение II продукти.

1.2. Самостоятелно управление

Управлението може да е самостоятелно, дори и да се осъществява съвместно от две или повече лица.

1.3. Обща единица, както технически, така и икономически

Като цяло се характеризира със съвместно използване на работна сила и средства за производство (машини, сгради, земя и др.).

2. Специални случаи

2.1. а) когато дадено стопанство е разделено между две или повече лица по данъчни или др. причини; или

б) когато две или повече отделни стопанства, всяко от което преди това е било независимо стопанство, са обединени и се управляват от един собственик;

става дума за едно общо стопанство, ако управлението му е самостоятелно и ако е налице техническо и икономическо единство.

2.2. В случаите, при които делът от земята се задържа от предишния собственик при прехвърлянето на стопанството на неговия правоприемник (наследник, арендатор и др.),
той:

а) се причислява към стопанството на правоприемника, ако делът от земята се обработва заедно с останалата част от стопанството и по принцип от същата работна сила и същите средства за производство, използвани за останалата част от стопанството;

б) се причислява към стопанството на предишния собственик, ако обикновено се обработва с работната сила и средствата за производство на това стопанство.

2.3. За целите на това изследване посочените по-долу стопанства също се смятат за земеделски, доколкото отговарят на другите упоменати по-горе критерии за дефиниране на едно земеделско стопанство:

а) животновъдните стопанства за бикове, нерези, кочове и пръчове за разплод, както и конезаводите и инкубаторите;

б) земеделските стопанства към научноизследователските институти, санаториумите, оздравителните центрове, религиозн ите общности, училищата и затворите;

в) земеделските стопанства, които са част от промишлените предприятия;

г) общинска земя, състояща се от пасища, градинарски или др. площи, доколкото те се стопанисват като земеделско стопанство от съответната местна

администрация (например земи, оставени да се използват за паша от животни на други лица, срещу определено заплащане). Тук не се включват:

— предоставените за ползване общински земи (B/03),

— отдадените под аренда общински земи (B/02)

2.4. Не се включват като земеделски стопанства за целите на това изследване:

а) конюшните за отглеждане и трениране на спортно състезателни коне и коне за любителска езда (т.е. земя, която се използва за упражняване на състезателни коне), без развъждане;

б) колиби за животни;

в) тържища за животни, кланици и т.н. (без развъждане).

2.5. „Обединенията на стопанства за един продукт“ се считат за земеделски стопанства независими от стопанствата-майки, ако основно използват собствени производствени фактори и като цяло не разчитат на производствени фактори на стопанствата-майки. „Обединенията на стопанства за един продукт“ възникват, когато отделни стопанства обединяват ресурсите си в едно конкретно селскостопанско предприятие, за да създадат различно съвместно предприятие, управлявано отделно от стопанствата-майки (например, обща овощна градина или общ обор за добитък) (частично сливане).

A. **ГЕОГРАФСКО РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА СТОПАНСТВОТО**

II. Стопанството и всичките данни за него се зачисляват в тази зона и община или под-зона на изследване, в която се намира седалището на стопанството (A/01).

Седалището на стопанството се определя съгласно действащите във всяка държава-членка законови разпоредби.

A/01 **Зона на изследване**

I. Географското положение на всяко стопанство си обозначава с код, който посочва страната, региона и зоната на изследване.

II. Регионите и зоните за целите на изследванията на структурата на земеделските стопанства са изброени в приложение IV.

A/01 а) *Община или подзона на изследване*

I. В рамките на подробното изследване от 1999—2000 г. географското положение се обозначава с допълнителен код, посочващ общината или под-зоната и даващ възможност за обединяване на резултатите поне по „целеви зони“, по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2052/88 на Съвета [1], последно изменен с Регламент (ЕО) № 3193/94 на Съвета [2], или ако има основание, по смисъла на най-актуалните законови разпоредби относно всякакви подобни зони или райони, определени на по-късен етап и използвани при изпълнението на задачите на структурните фондове.

II. Държавите-членки информират Евростат към коя „целева зона“ принадлежи всяка община или под-зона на изследване. Ако границите между различните зони или райони разделят общината или под-зоната на изследване, се приема, че всички стопанства в общината или под-зоната на изследване се намират в зона или район, която образува най-голямата част от общината или под-зоната на изследване.

Използваните кодове за общината или под-зоната на изследване отговарят на нива 4 или 5 от номенклатурата на териториалните статистически единици (NUTS). Ако тези кодове не могат да бъдат предадени, държавата-членка изпраща отделно за всяко стопанство код, посочващ „целевата зона“, в която то се намира. Тази информация следва да отразява положението към 30 юни 1999 г., но е необходимо се съобщава отново, ако използваните зони в рамките на структурните фондове са променени впоследствие.

[1] ОВ L 185, 15.7.1988 г., стр. 9.
[2] ОВ L 337, 24.12.1994 г., стр. 11.

А/02 **Необлагодетелстван район**

I. Райони, определени към датата на изследването за необлагодетелствани райони по смисъла на Регламент (ЕО) № 950/97 на Съвета [1] (и ако има основание, по смисъла на най-актуалните законови разпоредби), включени в списъка на Общността на необлагодетелстваните земеделски райони, съобщен от държавите-членки по силата на член 21 от Регламент (ЕО) 950/97.

II. Ако стопанството само частично е разположено в необлагодетелстван район, то се категоризира в зависимост от района, в която се намира по-голямата част от стопанството.

А/02 а) *Планински район*

I. Райони, определени към датата на изследването за планински по смисъла на член 23 от Регламент (ЕО) № 950/97 на Съвета и включени в списъка на Общността на необлагодетелстваните земеделски райони, съобщен от държавите-членки по силата на член 21 от Регламент (ЕО) № 950/97.

II. Ако стопанството само частично е разположено в необлагодетелстван район, то се категоризира в зависимост от района, в който се намира по-голямата част от стопанството.

Б. **ПРАВОСУБЕКТНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ НА СТОПАНСТВОТО (към датата на изследването)**

Б/01 и Б/02 **Лицето, което е юридически и икономически отговорно за стопанството: земеделски стопанин**

I. Земеделският стопанин е това физическо лице, група физически лица или юридическо лице, от името на което и за сметка на което стопанството извършва дейността си и което носи юридическата и икономическата отговорност за дейността на стопанството и поема икономическия риск за стопанството. Земеделският стопанин може да бъде собственик, арендатор, наследник, арендатор по договор за дългосрочно ползване, плодополузувател или пълномощник. Всички съдружници в обединение на стопанства, които участват в земеделската работа в стопанството, се смятат за земеделски стопани.

II. Юридическата и икономическата отговорност се определя съгласно действащите във всяка държава-членка законови разпоредби.

Земеделският стопанин може да предостави на управителя на стопанството всички или част от правомощията за взимане на решения за обичайните ежедневни финансови и производствени дейности на стопанството.

При изполица (виж В/03, буква а)), изполичарят се смята за земеделски стопанин, а не собственикът.

Б/01 а) и б) *Физическо лице*

I. По смисъла на тази рубрика, физическото лице може да бъде или самостоятелно лице (единствен земеделски стопанин) или група лица (съдружници в обединение на стопанства).

II. Важно е да се знае дали земеделският стопанин е физическо или юридическо лице, за да се класифицират стопанствата в следните категории:

Стопанства, в които земеделският собственик е:

а) физическо лице и единствен земеделски стопанин в независимо стопанство;

б) група физически лица, които са група съдружници в „обединение на стопанства“;

в) юридическо лице.

Законодателствата на някои държави-членки третират дадено юридическо лице (дружество) като физическо лице или група физически лица по причини от фискално или правно естество. Обикновено става дума за предприятия от какъвто и да е вид, един или всички

[1] ОВ L 142, 2.6.1997 г., стр. 1.

членове на които поемат неограничена лична отговорност за задълженията на предприятието. В този случай държавите-членки могат да причислят това юридическо лице към едната или другата от категориите „единствени земеделски стопани“ или „обединение на стопанства“.

Б/01 а) *Физическо лице, което е единствен земеделски стопанин в независимо стопанство*

I. Физическо лице, което е индивидуален стопанин на дадено стопанство, което не е свързано със стопанства на други земеделски стопани нито чрез съвместно управление, нито по силата на други релевантни разпоредби.

II. Този земеделски стопанин може да взима самостоятелно всякакви решения относно стопанството.

По отношение на съпрузи или членове на семейството в близка родствена връзка, които са съсобственици или съарендатори на дадено стопанство, обичайно се счита, че разполагат с едно независимо стопанство, управлявано от един земеделски стопанин.

Две лица, които съжителстват на съпружески начала, без да са сключили брак, също се считат за съпрузи, доколкото те са правно признати за такива в съответните държави-членки.

Inter alia, следните лица трябва да се считат за един земеделски стопанин: братя и сестри, сънаследници по силата на завещание или без завещание, и т.н., ако не са сключили споразумение и не се считат по фискални и/или юридически съображения за група земеделски стопани или за юридическо лице съгласно законодателството на държавата-членка.

Ако дадено дружество (юридическо лице) е собственост само на едно физическо лице и се третира като физическо лице от държавата-членка (виж дефиницията на „физическо лице“), то се счита за стопанство, управлявано от един единствен земеделски стопанин.

Ако само едно лице носи цялата юридическа и икономическа отговорност за стопанството, то се счита за единствен земеделски стопанин, дори ако стопанството иначе отговаря на критериите за обединение на стопанства.

Б/01 б) *Едно или няколко физически лица, съдружници в обединение на стопанства*

I. Едно или няколко физически лица се считат за съдружник(ци) в група от физически лица, ако те притежава(т), ползва(т) под аренда или управлява(т) заедно дадено земеделско стопанство или управлява(т) заедно индивидуалните си стопанства като едно стопанство. Тази съвместна работа се урежда според законодателството или с писмено споразумение.

II. Когато дадено дружество (юридическо лице) е собственост на едно или няколко физически лица и се третира като физизическо лице от държавата-членка, то се счита за обединение на стопанства.

Държавите-членки, за които регистрирането на променливата по рубрика Б/01, буква б) е по избор, събират всички данни за всички стопанства, чиито земеделски стопани са физически лица според променлива по рубрика Б/01, буква а), независимо дали става дума или не за „обединение на стопанства“ по смисъла на дадената по-долу дефиниция. За тези държави-членки, ако в едно и също стопанство няколко физически лица изпълняват функциите на земеделски стопанин, само едно от тях се определя за такъв. (Например лицето, което поема най-голямата част от риска или основната част от управленската дейност на стопанството. Ако въпреки прилагането на тези критерии не е възможно да се определи това лице, изборът трябва да се основава на друг критерий, например възрастта.)

Б/01 в) *Юридическо лице*

I. Правен субект, който не е физическо лице, но притежава обичайните права и задължения на отделно лице, например да инициира съдебно производство или да бъде обект на такова (обща юридическа правоспособност).

II. Юридическите лица могат да бъдат публичноправни или частноправни, например:

— държавата, регионите, общините и т.н.,

— църквата и нейните институции,

— други подобни институции с публичен или полупубличен характер,

— всички търговски предприятия, с изключение на посочените в рубрика Б/01, буква а) или б), в частност дружествата с ограничена отговорност, включително кооперациите,

— всички акционерни дружества (емитирали акции),

— фондациите (организации, управляващи средства, предвидени за определени цели, често пъти социални или благотворителни),

— дружествата с ограничена отговорност с неразпределен на акции капитал,

— други предприятия от подобен вид.

Б /01 г) *Брой на съдружниците*

I. Брой на лицата в обединение на стопанства, които си поделят юридическата и икономическата отговорност, свързана със стопанството, и които участват в земеделската работа в стопанството.

Б/01 д) *Членове на семейството*

I. По принцип членовете на семейството на земеделския стопанин са съпругът(та), роднините по възходяща и по низходяща линия (включително по сватовство или осиновяване), както и братята и сестрите на стопанина или неговия/нейния съпруг(а).

II. Самите земеделски стопани не се смятат за членове на семейството.

Б/01 е) *Колко членове на семействата на съдружниците извършват земеделска работа в стопанството?*

I. Броят на членовете на семействата на съдружниците в обединение на стопанства, които извършват земеделска работа (по смисъла на дефиницията в раздел Л) в самото стопанство на пълно или частично работно време. Няма значение дали получават заплащане или не.

II. Данните за работната сила, изисквани за тези членове на семейството, се вписват в раздел Л/04 „работна сила извън семейството с постоянна заетост“ или в Л/05 + Л/06 „работна сила извън семейството с непостоянна заетост“.

Б/02 **Управител на стопанство**

I. Физическото лице или лица, който/които носят отговорност за обичайните ежедневни финансови и свързани с производството въпроси за управлението на съответното стопанство.

II. Управителят на стопанството по принцип, но не винаги, е едно и също лице със земеделския стопанин, който е физическо лице. Съдружниците в стопанството, които участват в земеделската работа в стопанството, се считат за негови управители.

Ако земеделският стопанин не е едновременно с това и управител на стопанството, той/тя ангажира или наема за управлението на стопанството друго лице. Това може например да бъде член на неговото/нейното семейство (рубрика Б/02, буква а)) или неговия/нейния съпруг (рубрика Б/02, буква б)), но така също и лице, което няма никаква роднинска връзка със земеделския стопанин.

Когато земеделският стопанин е единствен стопанин или юридическо лице, управителят на стопанството може да бъде само един.

В държавите-членки, за които регистрирането на променливата по рубрика Б/01, буква б) е по избор, се събира цялата информация за управителите, както когато едно лице е управител на стопанството. Ако в тези държави-членки повече от едно лице носи отговорност за обичайната ежедневна дейност на стопанството, за управител на стопанството се счита лицето, което извършва най-голямата част от управлението. Ако тази част е разделена поравно между няколко лица, необходимото разграничаване може да се извърши според възрастта или други сходни критерии.

Б/03 **Професионално обучение на управителя в областта на земеделието**

За всяко лице се вписва само едно ниво.

Само практически опит в земеделието

I. Опит, придобит с практическа работа в земеделско стопанство.

Основно обучение в областта на земеделието

I. Всеки цикъл на обучение в основно земеделско училище и/или в специализиран институт по определени дисциплини (включително градинарство, лозарство, лесовъдство, рибовъдство, ветеринарни науки, агротехнология и сродни дисциплини).

II. Завършен курс по определена земеделска дисциплина се счита за основно обучение.

Цялостен цикъл на обучение в областта на земеделието

I. Всеки курс на обучение с времетраене, равностойно на най-малко две години на пълен учебен ден след завършване на задължителното образование (виж Л/01 до Л/06 „Възраст за завършване на задължителното образование“) и завършен земеделски колеж, университет или други висши училища по една от следните дисциплини: земеделие, градинарство, лозарство, лесовъдство, рибовъдство, ветеринарни науки, агротехнология или друга сродна дисциплина.

Б/04 **Води ли се счетоводство за управлението на стопанството?**

I. Счетоводството трябва да включва поне систематично и редовно вписване на всички текущи приходи и разходи, като след приключване на счетоводния период се включва и реализираната печалба от стопанството.

II. Приема се, че счетоводна система съществува, дори ако вписването е започнало едва през 12-те месеца, предхождащи изследването.

Земеделското счетоводство може да послужи на управителя на стопанството като основа на управлението му; то може също така да се използва за изготвянето на баланс и отчет за приходите и разходите.

Не се считат за „счетоводни системи“:

— случайни бележки за някои операции в дневник или тетрадка,

— записи за приходите и разходите (с цел изчисляване на рентабилността) само за част от земеделската дейност на стопанството,

— данни, подготвени само за данъчни цели.

В. НАЧИН НА СТОПАНИСВАНЕ И РАЗДРОБЯВАНЕ НА СТОПАНСТВОТО

В/01 до В/03 **Използвана земеделска площ**

I. Общата площ на обработваемите земи, на постоянните пасища, на земите, засяти с трайни насаждения, и на семейните градини (стопанисвани от собственика, под аренда или обработвани безвъзмездно).

II. Начин на стопанисване — специални случаи

1. Когато „обединение на стопанства за един продукт“ (виж „Земеделски стопанства“, точка 2.5) се счита за независимо стопанство, общата земеделска площ на „обединението на стопанства за един продукт“ се причислява на лицето, определено за земеделски стопанин (Б/01), но с такъв начин на стопанисване, какъвто се използва в стопанството-майка.

2. Земите в съсобственост или под аренда и използвани от няколко стопанства, но които не представляват „обединение на стопанства за един продукт“, се считат за причислени на земеделския стопанин, който поема най-голямата част от стопанисването, но за всяка част се прилага съответния начин на стопанисване, използван от стопанството-майка.

B/01 **Земеделска площ, стопанисвана от собственика**

I. Земеделската площ, стопанисвана от проучваното стопанство, която е собственост на земеделския стопанин или се стопанисва от последния като плодоползвател или арендатор по договор за дългосрочно ползване или притежаващ други равностойни права на стопанисване.

II. Земите, предоставени на земеделски работник (за собствено ползване) като част от неговото възнаграждение, се считат за неделима част от стопанството, дало му на разположение тези земи, доколкото последният не използва собствени средства за производство.

Парцелът земя на предишен ползвател (виж точка 2.2. „Земеделско стопанство“) се зачислява на стопанството, ако по принцип е даден за усвояване заедно с останалото стопанство, със същата работна сила и със същите средства за производство.

Обратно, правото на паша върху общите затревени площи не се взима под внимание, като например по отношение на пасищата, принадлежащи на общината или кооперацията (тъй като не се включват към стопанството, тези площи не се отразяват в изследването).

B/02 **Земеделска площ под аренда**

I. Земите, дадени под аренда от стопанството срещу предварително определена аренда (платима в брой, в натура или по друг начин) по силата на договор за аренда (писмен или устен). Дадена площ се зачислява само на едно стопанство. Ако дадена площ се ползва под аренда от няколко стопанства през референтната година, площта обикновено се зачислява на онова стопанство, към което най-дълго е била присъединена през референтната година.

II. Земите под аренда могат да се състоят от:

— цяло стопанство,

— отделни парцели земя.

Земите под аренда не могат да бъдат считани за част от стопанството на собственика, а винаги от стопанството на арендатор. Приема се, че животните, отглеждани върху земята под аренда, принадлежат на стопанството, притежаващо животните.

Тук се включват земи или стопанства, дадени под аренда на земеделския стопанин от членове на неговото семейство (като арендатори), ако те се стопанисват от проучваното стопанство. Включват се и земи от друго стопанство, обработвани от проучваното стопанство, в замяна на известен брой работни часове стига да не става дума за земи, дадени на разположение на земеделски работник като вид възнаграждение. (В обратния случай, когато земята е дадена на разположение на земеделски работник като вид възнаграждение и ако тези земи като цяло остават включени към използваемата площ на стопанството. Предвиденият тук договор за аренда не само определя дадена площ, но и разположението ѝ и точните граници на парцелите.)

Земи под аренда, преотдадени под аренда на трето лице, се включват като част от стопанството на това трето лице, доколкото те не са част от стопанството.

B/03 **Земеделска площ на изполица и други начини на стопанисване**

a) *Земеделска площ на изполица*

I. Земите (които могат да съставляват цяло стопанство), стопанисвани съвместно от арендодателя и изполичаря въз основа на договор за изполица, сключен писмено или устно. Продуктите (икономически или физически) от използваната по този начин площ се разпределя между двете страни, съгласно договореното.

II. Това включва, *inter alia*, и:

„Colonia parziaria“ — за цели стопанства.

В случай на „colonia parziaria“ от цели стопанства, арендодателят отдава ферма на главата на семейството, който се задължава, с помощта на членовете на семейството си (семейна работна сила), да извършва работата във фермата, поемайки за своя сметка част от разходите, и да разделя продукцията от фермата с арендодателя в определено преди това съотношение.

б) *Земеделска площ, използвана по други начини на стопанисване*

I. Специфични начини на стопанисване, неописани в рубрика B/01 до 03, буква а).

II. Това включва, *inter alia*, и:

1. Земи, които земеделският работник има право да стопанисва:

— по силата на конкретната му длъжност (горски пазач, духовно лице, преподавател и др.),

— предоставени за експлоатация от страна на общинската администрация или друга институция, например общо пасище се отдава пропорционално на използваната от всяко стопанство площ (да се разграничава от правото на паша).

2. Земи, обработвани безвъзмездно от стопанството (например, изоставени стопански площи, обработвани от проучваното стопанство).

3. „Colonia parziaria“ — за отделни парцели земя.

В случай на „colonia parziaria“ на парцелирана земя, арендодателят отдава само един или няколко парцела, които се експлоатират при същите условия като описаните в буква а).

B/04 **Брой парцели, съставляващи използваната земеделска площ**

I. Парцел се нарича всяка част от земите, принадлежащи на стопанството, изцяло заобиколена от земя, вода, пътища, гори и т.н., които не принадлежат на стопанството.

II. Парцелът може да включва един или повече граничещи си участъци. Участъкът е част от земята, намиращ се в парцела, но разделен от него с ясно забележими демаркационни линии, например пътеки, канавки, потоци, жив плет. Участъкът може да се състои от едно или няколко парчета земя, които представляват част или цял участък, на който се отглежда дадена култура или комбинация от култури.

B/05 **Агротехническа система и практика**

B/05 а) *Биологично земеделие*

I. Трябва да се събере информация за това дали стопанството развива земеделие, което отговаря на определени стандарти и правила, установени в Регламент (ЕО) № 2092/91 на Съвета [1], последно изменен с Регламент (ЕО) № 1488/97 на Комисията [2], или, където е приложимо, съгласно най-актуалните законови разпоредби за „биологичното производство на земеделски продукти и указанията, отнасящи се до земеделските продукти и храните за животни“ и/или съответните правила на Общността или на отделните държави-членки за биологичното животновъдство.

II. Уредбата предвижда уеднаквен режим за етикетиране, производство и контрол на земеделските продукти, който дава или следва да дава указания относно методите за биологично производство. Според установената уредба производството трябва да се извършва така че парцелите земя, както и мястото на производство и съхранение, да са ясно отделени от всяка друга единица, която не произвежда според правилата на биологичното земеделие. Обикновено това означава, че в повечето случаи цялото стопанство трябва да възприеме този начин на отглеждане.

[1] ОВ L 198, 22.7.1991 г., стр. 1.
[2] ОВ L 202, 30.7.1997 г., стр. 12.

В/05 б) *Системи и практики на земеделско производство, използващи ограничени ресурси*

I. Системи или практики на земеделско производство, съобразени с одобрени насоки, неупоменати в рубрика В/05, буква а), чиято цел е да използват трайни агротехнически практики, които щадят околната среда, т.е. минимум средства за производство, по-специално торове и препарати за растителна защита.

II. Тази рубрика обхваща земеделските *системи*, които използват ограничени ресурси (различни от биологичното земеделие), например известни като интегрирано земеделие или интегрирано производство. Тя включва също така земеделски *практики*, които без да засягат земеделската система като цяло, осъществяват биологичен контрол или други специфични програми за ограничено използване на средства за обогатяване на почвата. Одобрените насоки или принципи следва да бъдат точно формулирани и да имат за цел да намалят значително производствените земеделски ресурси. Те могат да бъдат определени от националните или регионалните органи, Международната организация за биологичен контрол, асоциациите на производителите, дистрибуторите или потребителите и т.н.

В/05 в) *Агроекологични премии или помощи*

I. Премии или помощи, изплащани в рамките на дадена програма на държавата-членка, по силата на Регламент (ЕИО) № 2078/92, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2772/95 на Комисията [1], или, ако е възможно, по силата на последните законови разпоредби.

II. Регламент (ЕИО) № 2078/92 се отнася за методите за земеделско производство, съвместими с изискванията за опазване на околната среда и поддържане на селата. Държавите-членки изготвят програми за подпомагане на земеделските производители, които поемат задължението да приемат някои мерки.

В/05 в) i) Мерки относно характеристиките на ландшафта

I. Мерки, включени в упоменатите по-горе в точка II на рубрика В/05, буква в) програми, чиято цел е да се поддържат или възстановят някои елементи на ландшафта (например стари каменни стени, живи плетове, разположени нарядко дървета, огради на ниви и т.н.) или да се благоустроят земите с оглед достъпа на посетители и развлекателните дейности.

II. Агроекологичната програма може да обезщети стопаните за разходите по поддържането на характеристиките на ландшафта. Тя може да се отнася по-специално до някои специфични начини на използване на почвите или артефакти като живи плетове, стари каменни стени, ритуални каменни тераси, буферни зони за езера или водоизточници, огради на необработваеми земи, дървета с изрязани корони, разположени нарядко дървета, исторически земеделски паметници, укрепителни терени или други земеделски характеристики на ландшафта. Тази категория не включва конструкции или характеристики, които нямат връзка с орните земи.

Г. до И. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЗЕМЯТА

I. Общата площ на стопанството (рубрики Г до З) включва използваната селскостопанска площ (рубрики Г до Ж) от стопанството, както и други площи (рубрика З).

Използваната земеделска площ включва засетите с основната култура площи, предназначени за събиране през годината на изследването.

II. Що се отнася до разпределението на площите, всеки начин на стопанисване на земята се посочва само веднъж.

Постоянните култури и културите, отглеждани в продължение на няколко години (например аспержи, ягоди или храсти) се включват от годината, в която са засадени, дори все още да не дават продукция.

Изключват се култивираните гъби (рубрика И/02).

[1] ОВ L 288, 1.12.1995 г., стр. 35.

При комбинираните култури използваната земеделеска площ се разпределя между растителните култури, пропорционално на използваните за тях площи.

Комбинираните с горски площи земеделски земи се разпределят по същия начин.

Този принцип не се прилага за смесените култури (които се отглеждат и добиват заедно от една и съща площ, например смесената царевица), нито за последователните култури (например ечемик, засят с детелина като по-късна реколта).

При комбинираните култури, ако една от тях не е от значение за стопанството, тя не се взима под внимание при разпределението на площите.

Неспазването на принципа за пропорционалното разпределение е възможно, ако резултатите не са задоволителни, при условие че се спазват правилата, установени от държавите-членки и съгласувани с Комисията.

Последователните култури се посочват само в И/01. В рубрики от Г до Ж, площта за всяка последователна култура не се измерва, а се причислява към площта, предназначена само за основната култура. Когато в една и съща година върху дадена площ последователно се отглеждат няколко култури, основна е онази, която се смята за най-високопродуктивна. Ако този критерий не дава възможност да се определи основната култура, за такава се смята културата, заемала най-продължително площта.

Г. **ОРНИ ЗЕМИ**

I. Редовно обработваеми (разоравани или обработвани) земи, принципно включени в система за сеитбообращение.

II. Орните земи обхващат категориите култури от Г/01 до Г/20, несубсидираните земи под угар (Г/21) и земите под угар, поставени под режим на помощи, но без икономическа полза (Г/22).

Площите с индустриални култури, отглеждани на оставени под угар земи, се посочват в съответната рубрика, но също в И/08, буква б).

Г/01 до Г/08 **Зърнени култури за зърнопроизводство (включително за семе)**

II. Изключват се зърнените култури, добивани или консумирани зелени. Те фигурират в рубрика Г/18.

Г/01 **Мека пшеница и лимец**

Г/02 **Твърда пшеница**

Г/03 **Ръж**

I. Включително зърнените смески, засявани през есента (смес от пшеница и ръж и др.).

Г/04 **Ечемик**

Г/05 **Овес**

I. Включително зърнени смески, засявани през пролетта (лятна смес от пшеница и ръж)

Г/06 **Царевица – ронена**

I. Царевица, добивана заради зърното.

II.	Царевица, добивана на ръка, с берачна машина, прибирачна машина-роначка или зърнокомбайн независимо от употребата, за която е предназначена, включително и за силаж. Тук също така се включва и царевица, набрана с части от кочана, но с влажност над 20 %, която се използва за силаж (т.нар. „смес от царевица и кочан“). Сладката царевица, предназначена за консумация от човека, фигурира в Г/14.
Г/07	**Ориз**
Г/08	**Други зърнени култури**
Г/09	**Бобови растения, предназначени за прибиране на зърна (включително семена и смеси на варива със зърнени култури)**
II.	Бобовите растения, които се берат зелени, фигурират в Г/14 или Г/18, в зависимост от употребата им.,
а именно:	
Г/09 в)	*Неприлесен грах, сушен*
Г/09 г)	*Неприлесена бакла, сушена*
Г/10	**Картофи (включително ранни и за посев)**
Г/11	**Захарно цвекло (включително семена)**
Г/12	**Окопни фуражни култури и кръстоцветни растения (без семената)**
Г/13	**Индустриални култури (включително семена за маслодайни тревисти растения и без семена за влакнодейни растения, хмел, тютюн и други технически растения), а именно:**
Г/13 а)	*Тютюн*
Г/13 б)	*Хмел*
Г/13 в)	*Палук*
Г/13 г)	*Други маслодайни или влакнодайни култури и други индустриални култури*
Г/13 г) i)	Маслодайни зърнени култури или влакнодайни растения (общо)
Г/13 г) ii)	Ароматни и медицински растения и билки
II.	Основните ароматни и медицински растения и билки са: ангелика (*Angelica* spp.), беладона (*Atropa* spp.), лайка (*Matricaria* spp.), кимион (*Carum)* spp., напръстник (*Digitalis* spp.), горчивка (*Gentiana* spp.), исоп (*Hyssopus* spp.), жасмин (*Jasminum* spp.), лавандула и лавандин (*Lavandula* spp.), риган (*Origanum* spp.), маточина (*Melissa* spp.), мента (*Mentha* spp.), мак (*Papaver* spp.), зеленика (*Vinca* spp.), живовляк (семе) (*Psyllium* spp.), шафран (*Curcuma* spp.), градински чай (*Salvia* spp.), невен (*Calendula* spp.), валериан (*Valeriana* spp.) и др.
Г/13 г) iii)	Други индустриални култури
Г/14 и Г/15	**Пресни зеленчуци, пъпеши, ягоди**
II.	Изключват се култивираните гъби (И/02).

Г/14	**Пресни зеленчуци, пъпеши, ягоди – на открито или под ниски (недостъпни) навеси**
Г/14 а)	*Култури, отглеждани на открито*
I.	Зеленчуци, пъпеши и ягоди, отглеждани на земи и редувани с други земеделски култури.
Г/14 б)	*Производство на земеделски продукти за търговия*
I.	Зеленчуци, пъпеши и ягоди, отглеждани на земи, на които се редуват с други градински култури.
Г/15, Г/17 и Ж/07	**Оранжерийни култури или култури, отглеждани под високи (достъпни) навеси**
I.	Култури, отглеждани през целия или по-голямата част от вегетативния цикъл в оранжерии или под постоянни или подвижни високи навеси (от стъкло или от твърда или мека пластмаса).
II.	Изключват се мекото пластмасово фолио, поставено направо върху земята, културите под похлупак или в пластмасови тунели, труднодостъпни за хората или под преносими топлилници. Когато става дума за подвижни оранжерии и високи подвижни навеси, площта, която се отчита, е цялата действително покрита площ през предходните 12 месеца (които се сумират, за да се изчисли общата покрита площ), а не само площта, покрита от конструкцията за определено време. Площите с култури, отглеждани за известен период в оранжерия и известно време на открито, се отчитат като напълно оранжерийни култури, освен ако периодът в оранжерията е твърде кратък. Ако една и съща оражерийна площ се използва няколко пъти, тя се отчита само веднъж. При етажните оранжерии се изчислява само основната площ.
Г/16 и Г/17	**Цветя и декоративни растения (с изключение на разсадниците)**
Г/18	**Фуражни култури**
I.	Всички фуражни тревни култури в системата за сеитбообращение и заемащи една и съща площ за по-малко от пет години (едногодишни и многогодишни фуражни култури).
II.	За фуража се включват зърнените и индустриални култури, добивани и/или консумирани зелени. Изключват се окопните фуражни култури и зеленчуците от рода зеле (Г/12).
Г/18 а)	*Временни ливади и пасища*
I.	Тревни растения за паша, сено или силаж, включени в система за стандартно сеитбообращение, заемащи площ най-малко за периода на една кампания и за по-малко от пет години, засята с еднородни или смесени тревни растения. Преди площта да се засее или засади отново, площите се разорават или обработват по друг начин, или растенията се унищожават с други средства, например хербициди.
Г/18 б)	*Други зелени фуражи*
I.	Други фуражи, най-вече едногодишни култури (например фий, зелена царевица, зърнени култури, добивани и/или консумирани в зелено състояние, бобови растения).

Г/18 б) i)	Зелена царевица (царевица за силаж)
I.	Царевица, отглеждана за силаж.
II.	Всички видове фуражна царевица, която не се бере за зърно (цели кочани, цели растения или част от тях). Тук влизат зелената царевица за директна консумация от животни (несилажирана) и царевицата на цели кочани (зърна + кочан + обвивните листа), добивана за храна на животните или за силаж.
Г/18 б) ii)	Бобови растения
I.	Бобови култури, отглеждани и брани в зелено състояние като цели растения за фураж.
Г/19	**Семена и разсад от орни земи (с изключение на зърнените култури, бобовите растения, картофите и маслодайните растения)**
I.	Площи за производство на семена и разсад, с изключение на зърнените култури, ориза, бобовите растения, картофите и маслодайните растения.. Семената и разсадът, необходими за собствените нужди на стопанството (например зеленчуков разсад за зеле или салати), са посочени в рубриките за съответните култури.
II.	Включват се семената за зелени фуражи.
Г/20	**Други култури от орни земи**
I.	Култури от орни земи, които не са включени в Г/01 до 19 или в Г/21 и Г/22.
Г/21 и Г/22	**Земи под угар**
II.	Земите под угар не следва да се бъркат с последователните култури (И/01) и с неизползваната земеделска площ (З/01). Основната характеристика на земите под угар е, че те се оставят незасети, обикновено за целия период на годината, за да може почвата да се възстанови. Земите под угар могат да са: 1. чисти терени, незаети с никакви култури; 2. земи с естествено израснала растителност, която може да се използва за храна на животните или да се разоре; 3. земи, засети единствено за производство на зелени торове (зелена угар).
Г/21	**Земи под угар, които не получават субсидии**
I.	Всички площи, включени в системата за редуване на културите, които, независимо дали са работени или не, не дават реколта по време на годината на добив и за които не се отпуска никаква финансова помощ или субсидия.
Г) 22	**Земи под угар, за които се прилагат режими за подпомагане, но без икономическа полза**
I.	Площи, за които стопанството има право да получи финансова помощ за насърчаване оставянето на орни земи под угар съгласно Регламент (ЕИО) № 2328/91 на Съвета ([1]), Регламент (ЕИО) № 1765/92 на Съвета ([2]) и Регламент (ЕИО) № 334/93 на Комисията ([3]), а където е приложимо, съобразно най- актуалните законови разпоредби. Ако съществуват сходни национални режими, съответните площи също се включват в тази характеристика. Площите, попадащи в режими, които предвиждат те да не се експлоатират за период над пет години, следва да се впишат в З/01 и З/03.

([1]) ОВ L 218, 6.8.1991 г., стр. 1.
([2]) ОВ L 181, 1.7.1992 г., стр. 12.
([3]) ОВ L 38, 16.2.1993 г., стр. 12.

II. Орни земи, включени в режими, които разрешават производство на непредназначени за храна култури, реално засявани съгласно договор, се вписват в рубрики Г/01 до Г/20.

Д. **СЕМЕЙНИ ГРАДИНИ**

I. Земя, отделена от останалата земя на стопанството и приета за семейна градина, върху която се отглеждат продукти, предназначени главно за консумация от лицата, живеещи в стопанството, а не за продажба.

II. Тук не се включват:

— градините за отдих (паркове и тревни площи) (З/03),

— колективно обработвани площи, например от научноизследователски институти, религиозни общности, пансиони, затвори и т.н.. Такава площ се смята за земеделско стопанство, ако, въпреки че се обработва колективно, функционира по начин, който отговаря и на другите критерии за земеделско стопанство. Тези площи, както площите на едно земеделско стопанство, се класифицират според употребата им.

Е. **ПОСТОЯННИ ПАСИЩА И ЛИВАДИ**

Е/01 **Постоянни пасища и ливади, с изключение на естествените пасища**

I. Земи, с изключение на естествените пасища, които не са включени в сеитбообращението, предназначени за постоянно производство на култури за зелен фураж (за период от пет години или повече), независимо дали те са засети или естествено поникнали, използвани за паша или за прибиране на силаж или сено.

II. Изключват се:

— естествените пасища, използвани периодично или постоянно (Е/02),

— неизползваните ливади, пасища и високопланинските пасища (З/01).

Е/02 **Естествени пасища**

I. Пасища, намиращи се обикновено на хълмисти терени, които не са подобрявани чрез торене, култивиране, повторно засяване или отводняване.

II. Тук могат да се включат каменистите терени, пустошта, мочурищата, блатата и резерватите за елени в Шотландия.

Изключват се неизползваните естествени пасища (З/01).

Ж. **ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ**

I. Култури, които не се отглеждат в сеитбообращение, различни от постоянните ливади, и които заемат почвата за дълъг период от време и дават реколта в продължение на няколко години.

II. В тази категория влизат разсадниците (с изключение на горските разсадници с нетърговска цел, които се намират в гора и се включват в горските площи) и растения, употребявани за плетени или тъкани изделия (ракита, шавар, тръстика и др.: Ж/06).

Трайните култури, които се отглеждат като зеленчуци, декоративни растения или индустриални култури (например аспержи, рози, декоративни храсти, култивирани заради техния цвят или листа, ягоди, хмел) не се включват в тази категория.

Ж/01 **Овощни насаждения и ягодоплодни**

I. Площи с дървета и храсти, които раждат плодове. Овощните градини могат да бъдат от непостоянен тип — с минимално разстояние между дърветата, или от постоянен тип — с голямо разстояние, и не могат да се смесват с други видове култури.

II.	Включват се кестеновите дървета. Изключват се цитрусовите, маслиновите и лозовите насаждения (Ж/02, 03 и 04).
Ж/01 а)	*Пресни плодове и ягодоплодни от видове, които се отглеждат в умерената зона*
Ж/01 б)	*Плодове и ягодоплодни, които се отглеждат в субтропическата зона*
II.	Следните култури се смятат за плодове и ягодоплодни, отглеждани в субтропическата зона: анона (*Anona* spp.), ананас (*Ananas* spp.), авокадо (*Persea* spp.), банан (*Musa* spp.), опунция (*Opuntia* spp.), личи (*Litchi* spp.), киви (*Actinidea* spp.), папая (*Carica* spp.), манго (*Mangifera* spp.), гуаява (*Psidum* spp.), пасионфрут (*Passiflora* spp.).
Ж/01 в)	*Черупкови плодове*
Ж/02	**Цитрусови насаждения**
Ж/03	**Маслинови насаждения**
Ж/03 а)	*обикновено произвеждащи трапезни маслини*
Ж/03 б)	*обикновено произвеждащи маслини за получаване на зехтин*
Ж/04	**Лозови насаждения**
Ж/04 а)	*Лоза, които обикновено произвеждат: висококачествени вина*
I.	Винени сортове грозде, обикновено за висококачествени вина, произвеждани в определени райони (висококачествени вина, произведени в определен район), които отговарят на изискванията на Регламенти (ЕИО) № 817/70 [1] и (ЕИО) № 823/87 [2] или, ако е възможно, на най-актуалните законови разпоредби, както и на изискванията по прилагането на тези и установените в националното законодателство разпоредби.
Ж/04 б)	*Лоза, които обикновено произвеждат: други вина*
I.	Винени сортове грозде за производство на други, а не на висококачествени вина, произведени в определен район.
Ж/04 в)	*Лоза, които обикновено произвеждат: десертно грозде*
Ж/04 г)	*Лоза, които обикновено произвеждат: стафиди*
Ж/05	**Разсадници**
I.	Площи с фиданки на дървесни видове, отглеждани на открито, предназначени за по-късно присаждане: а) лозови разсадници и разсадници за подложки за присаждане; б) разсадници за овощни дървета; в) разсадници за декоративни растения;

[1] ОВ L 99, 5.5.1970 г., стр. 20.
[2] ОВ L 84, 27.3.1987 г., стр. 59.

г) горски разсадници (с изключение на онези, които се намират в самата гора и са предназначени да задоволяват потребностите на стопанството);

д) дървета и храсти за засаждане в градини, паркове, край пътя и върху насипи (например растения за жив плет, розови храсти и други декоративни храсти, декоративни иглолистни растения), както и техните подложки за присаждане и фиданки.

II. В рубрика Ж/05 се включват горските разсадници с търговска цел, намиращи се или не в гора, и горските разсадници, предназначени за нуждите на стопанството, ако се намират извън гората. Горските разсадници обаче, които са предназначени за нуждите на стопанството, обикновено са с малки размери и се намират в самата гора, се причисляват към горските площи (категория З/02).

В табличен вид:

Горски разсадници

	С търговска цел	С нетърговска цел (за нуждите на стопанството)
В гора	Ж/05	З/02
Извън гора	Ж/05	Ж/05

Ж/06 **Други трайни насаждения**

I. Трайни насаждения, отглеждани на открито, не са включени в Ж/01 до 05, и по- специално растения, използвани за плетени или тъкани изделия (виж точка 02.01.42 в списъка на земеделските продукти).

Ж/07 **Трайни насаждения, отглеждани в оранжерии (виж Г/15, Г/17)**

З. **ДРУГИ ПЛОЩИ**

Под „други площи“ се разбира неизползваната земеделска площ (земеделска площ, която вече не се обработва по икономически, социални и други причини, и която не е включена в сеитбообращението) и площта, заемана от сгради, дворове, пътища, блата, кариери, неплодородни почви и т.н.

З/01 и З/03 **Неизползвана земеделска площ (земеделска площ, която вече не се обработва по икономически, социални и други причини, и която не е включена в сеитбообращението) и други площи (застроена площ, дворове, градини за отдих, пътища, язовири, кариери, неплодородни почви, скали и т.н.).**

II. От 1988 г. категориите З/01 и З/03, които до изследването през 1987 г. са били разглеждани като две отделни характеристики, вече се смятат за една характеристика: „З/01 и З/03“.

Тези две характеристики продължават да се изброяват отделно, за да се гарантира приемственост между изследванията, провеждани от 1988 г. насам, и предходните.

З/01 **Неизползвана земеделска площ (земеделска площ, която вече не се обработва по икономически, социални или други причини, и която не е включена в сеитбообращението)**

I. Площ, използвана по-рано като земеделска, която обаче през референтната година на изследването вече не се обработва по икономически, социални и други причини, и която не е включена в сеитбообращението.

II. Тази площ може отново да се започне да се култивира, като се използват ресурсите, с които земеделското стопанство обикновено разполага.

Изключват се:

— градините за отдих (паркове и тревни площи) (З/03),

— земите под угар (Г/21 и Г/22).

3/03 **Други площи (застроена площ, дворове, градини за отдих, пътища, язовири, кариери, неплодородни почви, скали и т.н.)**

I. Всички части от общата площ на стопанството, които не се включват нито в използваната земеделска площ, нито в неизползваната земеделска площ или в горските площи.

II. В тази рубрика по-специално влизат:

1. площи, които директно не се използват за растениевъдство, но въпреки това са необходими за работата в стопанството, като например площ, застроена със сгради или пътища;

2. площи, неподходящи за земеделска продукция, т.е. такива, които могат да се култивират само чрез влагане на извънредни средства, с които едно земеделско стопанство обикновено не разполага (например култивиране на блатисти терени, пустеещи земи и т.н.).

3. градини за отдих (паркове и тревни площи).

3/02 **Горски площи**

I. Площи, покрити с дървета и горски храсти, включително тополови гори, в или извън горите, както и горските разсадници сред гората, предназначени за собствените нужди на стопанството, или горски съоръжения (горски пътища, складове за дървен материал и др.)

II. При смесени земеделски култури и горски насаждения, площта се разпределя пропорционално на използваните за целта земи.

Преградите срещу вятър, полезащитните пояси и живите плетове също следва да се включат тук, доколкото е целесъобразно да се смятат за горски площи.

Включват се също така коледните елхи, както и дърветата и храстите, предназначени главно за производство на енергия, независимо от мястото, на което са отгледани.

Изключват се:

— ореховите и кестеновите насаждения, отглеждани преди всичко заради техните плодове (Ж/01), насажденията от негорски дървета (Ж) и площите с ракита (Ж/06),

— площите с изолирани дървета и с малки групи или редове (З/03),

— парковете (З/03), градините за отдих (паркове и тревни площи) (З/03), пасищата (Е/01 и Е/02) и неизползваните естествени пасища (З/01),

— пустеещите земи и мочурища (Е/01 или З/01),

— горските разсадници с търговска цел или други разсадници извън гората (Ж/05).

3/02 е) *Залесени площи с основна цел производство на дървен материал за продажба*

I. Залесени площи на стопанството, които се подлагат на мерки за оказване на влияние или за ускоряване на растежа на дърветата, като например сеч за прореждане, наторяване, друго подобряване или възобновяване на горското насаждение.

3/02 ж) *Залесени площи с бързо редуване на дървесните видове*

I. Залесени площи, експлоатирани за производство на дървета при период на редуване от 15 години или по-малко. Период на редуване означава времето, което изминава между първото засаждане/пикиране на дърветата и окончателното им отсичане, като през този период не се прави никакво прореждане.

II. Дърветата, отглеждани на такива площи, могат например да бъдат коледни елхи, дърва за огрев (например *Salix*), дървен материал за нарязване на дребно (например тополи, евкалипти).

И. **ВТОРИЧНИ КОМБИНИРАНИ И ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ КУЛТУРИ, ГЪБИ, НАПОЯВАНЕ, ОРАНЖЕРИИ, СКЛАДОВИ СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ЕСТЕСТВЕН ТОР, ОСТАВЯНЕ НА ОРНИ ЗЕМИ ПОД УГАР И РЕГУЛИРАНЕ НА ОБОГАТЯВАЩИТЕ ЕЛЕМЕНТИ**

И/01 **Вторични последователни култури (без градинските и оранжерийните култури)**

I. Култури, отглеждани след (или евентуално преди) основната култура и прибирани по време на 12 референтни месеца. Ако последователните (или предхождащи) култури са няколко, дава се площ се за всяка от тях.

II. Площта на последователната култура не се брои два пъти, т.е. площта се включва в рубрики Г—Ж само за основната култура, а площта за последователната култура се регистрира единствено в рубрика И/01.

Изключват се:

— градинските култури, оранжерийните култури и отглежданите в семейните градини,

— междинните култури за производство на „зелени“ торове (рубрика И/09, буква б)).

И/01 а) *Зърнени (от Г/01 до Г/08) нефуражни култури*

И/01 б) *Бобови (Г/09) нефуражни култури*

И/01 в) *Маслодайни (Г/13 i/)) нефуражни култури*

И/01 г.) *Други последователни вторични култури*

И/02 **Гъби**

I. Култивирани гъби, отглеждани както в специално изградени или приспособени за целта постройки, така и в сутерени, пещери и зимници.

II. Изследването трябва да отчете площта на наличните пространства за култивиране, които през 12 реферетни месеца са или ще бъдат запълнени поне веднъж с компост.

Дори това да се извършва няколко пъти, във всички случаи площта се изчислява само веднъж.

И/03 **Поливни площи**

И/03 а) *Обща поливна площ*

I. Максимална площ, която може да се напоява в рамките на референтната година с оборудването и количествата вода, с които стопанството обикновено разполага.

II. Общата поливна площ може да се различава от обема на площите, снабдени с напоителни инсталации, тъй като тези инсталации могат да са преносими и следователно да се използват на много други площи; капацитетът за напояване също може да спадне, поради липса на вода или поради намаляване на периода, през който могат да се използват преносимите инсталации.

И/03 б) *Площ на културите, напоявани поне веднъж в годината*

I. Площ на културите, които са действително напоявани поне веднъж през последните 12 месеца преди датата на изследването.

II. Не се включват оранжерийните култури и семейните градини, които почти винаги са напоени.

Ако през годината на реколта на едно и също поле се отглеждат няколко култури, площта се отчита само един път: за основната култура, ако е напоявана, а ако не, за най-важната от напояваните второстепенни или последователни култури.

И/04 **Основна площ на използваните оранжерии**

I. Под оранжерии се разбират постоянни или подвижни конструкции от стъкло или пластмасово фолио, или от всякакъв друг прозрачен, но непропускащ вода материал, в които културите се отглеждат под покрив.

Изключват се:

— неразглобяемите, подвижните или шарнирни топлилници,

— ниските пластмасови тунели (недостъпни),

— похлупаците.

II. Отчитат се единствено оранжериите, използвани през последните 12 месеца преди изследването.

Уместно е да се посочи основната парникова площ. При преносимите инсталации площта се изчислява само един път. Дори ако се използват няколко пъти през годината, оранжерийните площи се отчитат само веднъж.

И/05 **Комбинирани култури**

I. Едновременно култивиране на временни култури (култури от орни земи или тревни) и постоянни култури и/или дървесни видове на една и съща площ. В по- широк смисъл може да става дума за едновременно култивиране на различни видове постоянни или временни култури на един и същ участък.

II. Тази характеристика включва общата площ, действително използвана за комбинирани култури. Разпределението на общата площ между съответните различни култури е определено в „Г до И — Използване на земята“.

И/05 а) *Земеделски култури (включително ливади и пасища) – горски видове*

И/05 б) *Постоянни култури – едногодишни*

И/05 в) *Постоянни култури – многогодишни*

И/05 г) *Други*

И/07 **Естествени торове от животински произход (твърд оборски тор, течен тор и торна вода)**

I. Твърд тор: екскременти от домашни животни, с или без плява, съдържащи по възможност малко количество урина.

Течен тор: урина от домашни животни, съдържаща по възможност малко количество екскременти и/или вода.

Торна вода: течен оборски тор, който представлява смес от екскременти и урина от домашни животни, съдържаща по възможност и вода и/или малко количество плява.

И/07 А) *Складови съоръжения*

I. За твърд оборски тор: складовите съоръжения предполагат съхранение върху водонепропусклива повърхност, с канализационна система, с или без покрив.

За течен тор или торна вода: складовите съоръжения предполагат водонепропусклив резервоар, покрит или не, или в многопластови колектори.

И/07 б) *Складов капацитет*

I.

1. За твърд тор: площ в квадратни метри на складовите съоръжения.

За течен тор и торна вода: обем в квадратни метри на складовите съоръжения.

2. В Дания, Финландия и Швеция складовият капацитет се изчислява с броя на месеците, през които съоръженията могат да съхранят произведения в стопанството оборски тор, без опасност от изтичане и без случайно изпразване.

II. Площта и обемът следва да са такива, че да могат да се използват без опасност от изтичане.

И/07 в) *Покрити складови съоръжения*

I. Складови съоръжения за естествени торове от животински произход, покрити по такъв начин, че торът да бъде защитен от дъжд или друг валеж.

И/07 г.) *Система за извличане на метан*

I. Система, която дава възможност да се извлече метанът, който се отделя от естествения тор от животински произход, за да не се разсейва в атмосферата.

И/08 **Площи, за които се прилагат програми за отпускане на помощи, разпределени на:**

а) *земи под угар без икономическа полза (вече упоменати в Г/22);*

б) *площи, използвани за производство на земеделски суровини, непредназначени за хранене (например захарно цвекло, рапица, дървета, храсти и т.н., включително леща, нахут и фий; вече упоменати в Г и Ж);*

в) *площи, превърнати в трайни ливади и пасища (упоменати вече в Е/01 и Е/02);*

г) *предишни земеделски площи, превърнати във вече залесени земи или в процес на залесяване (упоменати вече в З/02);*

д) *други (упоменати вече в З/01 и З/03).*

I. Площи, за които стопанството има право на финансова помощ за насърчаване на оставянето на орни земи под угар съгласно Регламент (ЕИО) № 2328/91, както и Регламент (ЕИО) № 1765/92 и Регламент (ЕИО) № 334/93 и евентуално на най-новите законови разпоредби.

II. Включват се само тези площи, за които стопанството има право на финансова помощ през референтната година на изследването.

И/09 **Регулиране на обогатяващите елементи**

И/09 а) *Култури за надпочвена растителна покривка за намаляване загубата на обогатяващи елементи през зимата*

I. Култури, засявани през есента за намаляване загубата на обогатяващи елементи през зимата.

II. Тези култури следва да не се бъркат с обикновените зимни фуражни култури като зимната пшеница или зимните тревни култури. В случая става дума за култури, засявани през есента, единствено с цел да се намали загубата на обогатяващи елементи. Обикновено през пролетта, преди засяването на друга култура, те се заравят и следователно нито се прибират, нито се използват за паша.

И/09 б) *Култури, които свързват азота и се използват за наторяване*

I. Някои култури, главно бобовите, които притежават качеството да се свързват с азота, се засяват, за да подобрят почвата или за да се използват като т.нар. „зелен“ тор.

II. Обикновено има два начина за използването им: да се засяват смесено с други култури или като чиста, единствена култура, понякога и като последователна култура след прибирането на основната. Вместо да се прибират, тези растения се заравят в земята и съдържанието им на азот служи за наторяване на следващите култури. Бобовите растения, засявани смесено с други култури, са източник на азот за основната култура, но обикновено имат по-голямо значение, ако се оставят да израстат след прибирането на основната култура и след това се заравят в земята. Информацията, която е необходимо да се събере, се отнася до чистите култури.

Й. **ЧИСЛЕНОСТ НА ЖИВОТНИТЕ (в деня на изследването)**

Й/01 до Й/19 **Численост на животните**

I. Брой на животните, използвани в производството, които в деня на изследването пряко се владеят или управляват от стопанството. Не е задължително животните да са собственост на земеделския стопанин. Те могат да се намират в стопанството (на използвани земи или в обори, използвани от стопанството) или извън него (на пасища за общо ползване или в случай на миграция и т.н.).

II. Домашни любимци и други животни, с изключение на коне, които не се използвт в производството или за доходоносни дейности, т.е. които се използват само за развлечение от семейството на земеделския стопанин, не се включват в категорията.

Включват се животните, дадени в пасбището, но принадлежащи на неземеделско стопанство (например предприятие за храни за животни, кланица).

Мигриращите стада, които не принадлежат на стопанства, които използват земеделски площи, се считат за независими стопанства.

Изключват се:

— временно преминаващите животни (например женски животни, водени за оплождане),

— дадените в друго пасбище животни се смятат за част от стопанството.

Й/01 **Животни от семейство коне („Еквиде“)**

II. Изключват се състезателните и ездитните коне, както и конете, използвани единствено за развлечение на семейството на стопанина.

Й/02 до Й/08 **Едър рогат добитък**

II. Биволите се включват.

Й/02 **Едър рогат добитък на възраст под една година**

Й/03 **Едър рогат добитък на възраст от една до под две години, мъжки**

Й/04	**Едър рогат добитък на възраст от една до под две години, женски**
II.	Изключват се вече отелилите се женски говеда (Й/07 и Й/08).
Й/05	**Едър рогат добитък на две и повече години, мъжки**
Й/06	**Юници**
I.	Неотелили се още женски говеда на две и повече години.
II.	Включват се женски говеда на две и повече години, неотелвали се въобще, дори ако са бременни в деня на преброяването.
Й/07 и Й/08	**Млечни крави, други крави**
I.	*Крави:* вече отелил се женски едър рогат добитък (включително крави на възраст под две години).
Й/07	**Млечни крави**
I.	Крави, които поради расата или специфичните си качества, се запазват само или главно за производство на мляко за консумация от човека или за преработка в млечни продукти. Включват се и млечните крави, определени за клане, т.е. които вече не млекодават (независимо дали са угоявани или не в периода между последната лактация и клането).
Й/08	**Други крави**
I.	
1.	Крави, които поради расата или специфичните си качества, се запазват за отелване и чието мляко не е предназначено за консумация от човека или за преработване в млечни продукти.
2.	Впрегатни крави
II.	Други крави, определени за клане (независимо дали са угоявани или не преди клането).
й/09	**Овце (на всякаква възраст)**
й/09 а)	*Овце: женски за разплод*
I.	Раждали женски.
II.	Включват се: — овце-майки и женски агнета за развъждане, — овце-майки, определени за клане.
Й/09 б)	*Други овце*
I.	Всички останали, които не са женски за разплод
Й/10	**Кози (на всякаква възраст)**

Й/10 а)	*Кози: женски за разплод*
I.	Раждали женски.
II.	Включват се: — кози-майки и ярета за развъждане, — кози-майки, определени за клане.
Й/10 б)	*Други кози*
I.	Всички останали, които не са женски за разплод.
Й/11 до Й/13	**Свине**
Й/11	**Прасенца с живо тегло под 20 кг**
Й/12	**Свине-майки за разплод — 50 кг и повече**
II.	Свинете-майки, определени за клане, се изключват.
Й/13	**Други свине**
I.	Всички прасета с живо тегло от 20 кг до под 50 кг, както и прасета за угояване, включително нерези и свине-майки, определени за клане, с живо тегло от 50 кг и повече (независимо дали са угоявани или не преди да ги заколят) и нерези за разплод с живо тегло от 50 кг и повече.
Й/14 до Й/16	**Птици**
Й/14	**Бройлери**
II.	Изключват се малките пилета, носачките, и носачките, определени за заколване.
Й/15	**Носачки**
II.	Включват се ярките, незапочнали още да носят, и бракуваните кокошки. Включват се всички започнали вече да носят кокошки, независимо дали яйцата са за консумация или за размножаване. Включват се петлите за разплод на носачките.
Й/16	**Други птици (патици, пуйки, гъски и токачки)**
Й/17	**Зайци: женски зайки за разплод**
I.	Раждали вече женски за възпроизводство на зайци за угояване.
Й/18	**Пчели**
I.	Брой кошери, заети от пчели, предназначени за производство на мед.
II.	За кошер се брои едно семейство (рой) пчели, независимо от естеството и типа убежище.

Й/19 **Друг добитък**

I. Животни, използвани при производството на земеделски продукти, упоменати в приложение II, раздел А, с изключение на продуктите, упоменати в приложение II, раздел Б.

Й/19 а) *Елени (с изключение на северните елени)*

I. Елени, отглеждани в затворени пространства за производство на месо, а не за лов.

К. **ТРАКТОРИ, МОТОКУЛТИВАТОРИ, МАШИНИ И ИНСТАЛАЦИИ**

Използване на машини

I. Машини, използвани от стопанството през последните 12 месеца преди датата на изследването.

Принадлежащи на стопанството:

I. Моторни транспортни средства, машини и технически съоръжения, над които земеделското стопанство има изключителни права на собственост в деня на изследването.

II. Същите транспортни средства, машини и технически съоръжения се включват, дори да са отдадени временно на други земеделски стопанства.

Машини, използвани от няколко стопанства:

1. *Принадлежащи на друго стопанство*

I. Моторни транспортни средства, машини и технически съоръжения, собственост на друго земеделско стопанство и временно използвани от преброяваното стопанство (например взаимоспомагателни дружества или синдикати за даване под наем на машини).

2. *Принадлежащи на кооперация*

I. Моторни транспортни средства, машини и технически съоръжения, принадлежащи на дадена кооперация и използвани от проучваното земеделско стопанство.

3. *Машини в съсобственост*

I. Моторни транспортни средства, машини и технически съоръжения, съсобственост на две или няколко земеделски стопанства или собственост на дружество за експлоатация на машини.

Принадлежащи на предприятие за селскостопански услуги:

I. Моторни транспортни средства, машини и технически съоръжения, собственост на предприятие за селскостопански услуги.

II. Тези предприятия извършват професионална дейност по договор в земеделски стопанства с помощта на моторни транспортни средства и т.н. Тази дейност срещу заплащане може да е основна или странична (например предприятия, чиято основна дейност е търговска или непромишлена, свързана със земеделските машини, както и търговия или преработка на земеделска продукция, стопанисване на земеделски стопанства или работят за някоя местна организация за опазване на природата).

К/01 **Трактори с 4 колела, гъсенични трактори, транспортни средства, носещи инструменти**

I. Всички двуосни или многоосни трактори, използвани за извършване на работа в земеделското стопанство, както и моторните транспортни средства, стига да функционират като селскостопански трактори. Включват се и специални транспортни средства като например „Jeep“, „Unimog“ и др., които се използват като селскостопански трактори.

Изключват се обаче всички видове моторни транспортни средства, използвани през отчетните 12 месеца за лесовъдство, риболов, направа на канавки и пътища, както и за други поземлени работи.

К/02 **Мотокултиватори (с плуг, фреза и косачки)**

I. Моторни транспортни средства, използвани в земеделието, градинарството и лозарството, едноосни или подобни безосови транспортни средства.

II. Изключват се машините, които се използват само в парковете и тревните площи.

К/03 **Зърнокомбайни**

I. Самоходни машини, теглени от или прикачени към трактор за прибиране на реколта (жънене и вършеене) от зърнени култури (включително ориз и царевица на зърна), зеленчуци и маслодайни зърнени култури, семена от бобови и ливадни житни растения и т.н.

II. Не се включват специализираните машини за прибиране на реколтата от грах.

К/09 **Други машини за изцяло механизирано прибиране на реколтата**

I. Самоходни, теглени, прикачени или полуприкачени машини, но не зърнокомбайни (К/03), и използвани за прибиране една след друга на реколтата от захарно цвекло, картофи или фуражни култури.

II. Прибирането на реколтата от дадена култура може да се извърши с една или няколко манипулациии (например когато машини с различни функции се използват за серия непрекъснати манипулации). В последния случай различните машини се броят за една.

К/10 **Съоръжения за напояване**

I. Всякакъв тип инвентар за напояване, независимо дали то се извършва чрез дъждуване или по канавки или тръби.

II. Изключва се инвентарът, използван само за зеленчукови градини или оранжерии, но се включва инвентарът, използван за отглеждане на зеленчуци на открито.

К/10 а) *Подвижни съоръжения*

I. Всяко съоръжение за напояване, което може да се премести от една обработваема площ на друга през един и същ вегетативен период.

К/10 б) *Стационарни съоръжения*

I. Всяко съоръжание за напояване, което е монтирано за постоянно и не може да се мести по време на вегетативните периоди.

Л. **ЗЕМЕДЕЛСКА РАБОТНА РЪКА**

Статистическите данни, отнасящи се до земеделската работна сила, се събират така че да е възможно да се нанесат на таблици, в които информацията (например за възрастта и времетраенето на трудовата дейност) от различните категории и разреди се подлага на проверка за съпоставяне между тях и/или всяка друга характеристика на изследването. Това означава, че всяко лице, което извършва работа в стопанствата, следва да се класифицира в зависимост от всички изисквани разреди за категорията, към която принадлежи.

Данните се събират само веднъж за всяко лице, т.е., ако дадено лице изпълнява различни функции в стопанството, например съпруг(а) на земеделския стопанин, който същевременно е и управител на стопанството, данните, които се отнасят за него, не трябва да се изискват два пъти. Те трябва да се събират по същия ред като категорите, т.е. приоритетно в качеството му на стопанин, тогава — на управител на стопанство, после — на съпруг(а), след това - като друг член на семейството.

Приема се, че обединенията на стопанства (отговорът на въпроса Б/01, буква б) е „да“) не използват семейна работна сила. Оттук следва, че за обединенията на стопанства, данните за функцията „съпруг(а)“ (обикновено Л/02) и за „други членове на семейството“ (обикновено Л/03, буква а) и Л/03, буква б)) се нанасят в Л/04.

За стопанства, в които земеделският стопанин е юридическо лице, разделите „земеделски стопанин“ (Л/01), „съпруг(а)“ (Л/02) и „други членове на семейството“ (Л/03, буква а) и Л/03, буква б)) не са попълнени. Управителят на стопанството е записан в Л/01, буква а) и не се смята за семейна работна сила. Ако съпругът(ата) на управителя на стопанството или членовете на неговото семейство работят редовно в стопанството, те се записват в Л/04, а ако не работят редовно, в Л/05 и 06.

Държавите-членки, за които въпрос Б/01, буква б) не е задължителен, не събират информация за съдружниците в обединенията на стопанства. В тези държави-членки данните за стопанина се събират само за едно лице (виж Б/01, буква а)). Информацията за „съпруга(ата)“ (Л/02) и за „други членове на семейството“ (Л/03, буква а) и Л/03, буква б)) се събира само за съпруга(ата) и членовете на семейството на това лице. Данните за другите лица, които работят редовно в стопанството, се записват в Л/04, а за неработещите редовно – в Л/05 и 06.

Л/01 до Л/06 **Земеделска работна сила в стопанството**

I. Всички лица, завършили задължителното си образование (достигнали възрастта за завършване на задължителното образование), които през последните 12 месеца преди изследването са извършвали селскостопанска дейност за проучваното земеделско стопанство.

Тук влизат:

— единствените земеделски стопани (включително онези, които не работят в стопанството) и съдружниците в стопанските дружества (с изключение на онези, които не работят в стопанството), както и управителите на стопанството (Л/01 и Л/01, буква а)),

— членовете на семейството на единствения ползвател (Л/02 и Л/03),

— работната сила извън семейството (Л/04 до Л/06).

II. Периодът на наблюдение може да е по-малък от 12 месеца, ако предоставените данни са на основата на 12 месеца.

Лицата, достигнали пенсионна възраст, които продължават да работят в стопанството, се включват към земеделската работна сила.

Възраст, на която в държавите-членки се завършва задължителното образование:

Белгия	18 години	Люксембург	15 години
Дания	16 години	Нидерландия	16 години
Германия	15 или 16 години	Австрия	15 години
Гърция	15 години	Португалия	15 години
Испания	16 години	Финландия	16 години
Франция	16 години	Швеция	16 години
Ирландия	15 години	Обединеното кралство	16 години
Италия	16 години		

В Белгия, Германия и Нидерландия съществува система за задължително образование на пълен учебен ден до известна възраст и система за задължително образование на непълен учебен ден (обикновено под форма на курсове за период от две до три допълнителни години). В Германия разпоредбите варират в различните лендери.

Забележка: Посочените възрасти не трябва да се тълкуват твърде стрикно, доколкото някои от държавите-членки не налагат възрастова граница, а брой години на задължително образование. По този начин, който започва обучението си по-рано от предвидената възраст, може да завърши също по-рано от посочената възраст.

Въпреки че в Португалия определената възраст за завършване на задължителното образование е 15 години, за изследването на земеделските структури младите хора, които работят в сектора на земеделието, се включват от 12-годишна възраст.

Л/01 до Л/06 **Работа в земеделското стопанство**

I. Всички видове работа, извършвани в проучваното стопанство, които допринасят за производството на продуктите, изброени в приложение II, както и за поддържането на средствата за производство или за дейностите, пряко произтичащи от тази производствена действия.

II. „Работата, която допринася за производството“ включва, *inter alia*, следните задачи:

— организация и управление (покупко-продажби, счетоводство и т.н.),

— работа на полето (оран, сенокос, прибиране на реколтата и т.н.),

— животновъдство (подготовка и разпределение на храната за животните, доене, грижи за животните и т.н.),

— цялата работа, извършвана в стопанството по отношение на съхранението, преработката, подготовката за пазара на първичната земеделска продукция (силажиране, опаковка и т.н.),

— поддръжка (сгради, машини, съоръжения и т.н.),

— транспорт за собствена сметка, доколкото се извършва от самата работна сила на стопанството,

— всички второстепенни неземеделски и неделими една от друга дейности, т.е. дейности, тясно свързани със земеделското производство, които не могат да се отделят от основната земеделска дейност (например производство на масло).

Тук не се включва работната сила, която работи в стопанството, но е наета от трето лице по силата на споразумения за взаимопомощ (например работи, извършвани от персонала на селскостопански предприятия или кооперации).

Също така от „работата в земеделското стопанство“ се изключват:

— работата, извършвана за домакинството на стопанина/съдружниците или за управителя на стопанството и неговото/тяхното семейство,

— лесовъдството, ловът, риболовът и рибовъдството (в или извън земеделското стопанство). Въпреки това, ограничена част от този вид работи, извършвани от земеделска работна сила, не се изключва, ако е невъзможно да се измерят поотделно,

— второстепенни неземеделски работи, които могат да се отделят едни от други (например преработката на селскостопанска продукция в земеделското стопанство),

— каквато и да е неселскостопанска дейност,

— всяка друга доходоносна дейност (виж Л/07 до Л/09 „Други доходоносни дейности“ и раздел М/01), извършвана от земеделския стопанин и/или от работната сила.

Л/01 до Л/06 **Работно време в стопанството**

I. Работно време, реално отделено за земеделската дейност в стопанството, с изключение на времето, свързано с домакинската работа за нуждите на стопанина или управителя на стопанството.

II. Трудът на пълен работен ден се определя според минималния брой часове, приети в националните разпоредби за трудовите договори. Ако броят на часовете не е посочен там, се приема за минимална норма 1800 часа годишно (225 работни дни по 8 часа на ден).

Л/01 а) до Л/03 **Плащат ли се заплати или не?**

I. Получават ли заплата управителят на стопанството, съпругът(ата) ѝ/му или другите членове на семейството, които извършват земеделска работа за стопанството, или не получават?

II. Ако заплатите се изплащат по друг начин, освен в брой, те се изключват.

Допуска се управителите на стопанство, които същевременно не са единствени стопани или съдружници в обединения на стопанства, да получават възнаграждение под някаква форма, за разлика от другите управители на стопанство, които са същевременно и стопани/съдружници.

Л/01 и Л/01 а) **Земеделски стопанин и управител на стопанство: определени в Б/01 и Б/02**

II. Събират се всички изисквани данни за всяко физическо лице, действащо в качеството си на земеделски стопанин или управител на стопанство, независимо от броя им. Съхраняват се единствено данните, отнасящи се до физическите лица. Това означава, че ако земеделският стопанин е юридическо лице, се събират данни само за управителя(те).

За държавите-членки, за които рубриката Б/01 не е задължителна, виж Л. „Работна сила“.

Л/02 **Съпруг(а) на земеделския стопанин**

II. Събират се данни единствено за съпругите/съпрузите на единствените земеделски стопани, които извършват земеделска работа за проучваното стопанство (виж по-горе). Ако освен това той (тя) е един от съдружниците в обединения на стопанства, съпругът(та) на ползвателя се отбелязва в Л/01, а ако е управител на стопанството – в Л/01, буква а).

Л/03 **Други членове на семейството на земеделския стопанин**

I. Членове на семейството на единствения земеделски стопанин, без съпруг(та), които работят в стопанството, но не е задължително да живеят там.

II. За „членове на семейството на стопанина“ обикновено се считат съпругът(та), родините по низходяща или възходяща линия (включително и тези по сватовство или осиновяване), както и братята и сестрите на стопанина или на неговия/нейната съпруг(а) (виж Б/01, буква д)). Няма значение дали членовете на семейството са на заплата или не, дали работят редовно или не.

Ако член от семейството на стопанина е съдружник в обединение на стопанства или управител на стопанството, той или тя се записва в Л/01 или Л/01, буква а).

Л/04 до Л/06 **Работна сила извън семейството**

I. Всички лица, извършващи земеделска работа, които получават възнаграждение от земеделското стопанство, без самия земеделски стопанин, неговия (та) съпруг(а) и другите членове на семейството.

II. Тук се включват съпрузите и другите членове на семейството на съдружниците в обединения на стопанства, извършващи земеделска работа в стопанството. Те се считат за работна сила извън семейството, независимо дали получават възнаграждение или не.

Л/04 **Работна сила извън семейството, с постоянна заетост**

I. *Работна сила с постоянна заетост:* Лицата, които през последните 12 месеца, предхождащи изследването, са работили всяка седмица в стопанството, което е обект на изследването, независимо от времетраенето на работната седмица.

Тук влизат и лицата, които, макар и работили постоянно през част от последните 12 месеца, не са могли да участват в работата всяка седмица през този период, поради следните причини:

1. специфични производствени условия в стопанството;
2. отсъствие от работа поради отпуска, военна служба, болест, нещастен случай или смърт;
3. постъпване или напускане на работа в стопанството;
4. напълно спиране на работата в стопанството, вследствие на неочаквани събития (наводнение, пожар и т.н.).

II. В точка 1 се разглеждат стопанства със специфични условия на производство, например маслинените и лозарските стопанства, стопанствата, специализирани в угояването на животни на пасища или в производството на отглеждани на открито плодове и зеленчуци, където работна сила се изисква през ограничен брой месеци от цялата година.

В точка 3 е обхванатa също така работната сила, която през 12-те месеца преди изследването, прекъсва работата си в една ферма и отива на работа в друга.

Сезонните работници, които работят за кратки периоди от време, например при бране на плодове и зеленчуци, не се включват тук, а в Л/05 и Л/06, където се упоменава броят на отработените дни.

Л/05 и Л/06 **Работна сила извън семейството с непостоянна заетост**

I. *Под „лица с непостоянна заетост“*се разбират лица, които през последните 12 месеца преди изследването не са работили всяка седмица в земеделското стопанство по други причини, различни от изброените в рубрика Л/04.

Л/05 и Л/06 **Брой работни дни, отработени от работници с непостоянна заетост извън семейството**

I. Всеки отработен ден, за който работникът получава заплата за един пълен работен ден. През този период той извършва работата, обикновено изпълнявана от земеделския работник на пълен работен ден. Отпуските и болничните не се броят за работни дни.

II. Пълен работен ден означава нормален работен ден за наети работници с постоянна заетост, работещи на пълен работен ден. Работното време на работниците с непостоянна заетост се обръща в пълни работни дни, дори ако договорът за наемане уточнява, че работните дни са по-дълги или по-кратки от тези на работниците с постоянна заетост.

Л/07 до Л/09 **Друга доходоносна дейност**

I. Всяка дейност, с изключение на отнасящите се до определените в Л, извършвани срещу възнаграждение (заплата, надница, придобивка или друг доход според извършената услуга, включително заплащане в натура).

II. Включват се неселскостопанските доходоносни дейности, извършвани в самото стопанство (къмпинги, туристически квартири и т.н.) или в друго земеделско стопанство, както и дейностите, извършвани в неселскостопанско предприятие. Земеделската работа, извършвана в друго земеделско стопанство, също се се включва.

Изключват се страничните неземеделски доходоносни дейности, които не могат да се изпълняват отделно една от друга.

В Л/07 данните относно съдружниците в обединение на стопанства се събират само за съдружниците, работещи в земеделското стопанство.

В Л/08 и Л/09 данните се събират само за стопанства, чийто земеделски стопанин е единствен.

Основна дейност

I. Дейност, която отговарящият декларира като негова основна.

II. Обикновено това е дейност, която отнема повече време от дейността, свързана със земеделската работа, извършвана за проучваното земеделско стопанство.

Допълнителна дейност

I. Всяка друга дейност на отговарящия, който декларира, че земеделската дейност в проучваното стопанство е негова основна дейност.

II. Обикновено това е дейност, която отнема по-малко време от дейността, свързана със земеделската работа, извършвана за проучваното земеделско стопанство.

Л/10 **Еквивалентни пълни работни дни, невключени в Л/01 до Л/06, отработени в и за стопанството от лица, които не са пряко наети в стопанството (например наемни работници, работещи по договор)**

I. Земеделски работи от всякакъв характер (виж бележките в Л/01 до Л/06 „Работа в земеделското стопанство“), извършвани в и за стопанството от лица, които не се пряко наети в стопанството, но работят за своя сметка или са наети от трети лица (например от предприятия, които работят договор или кооперации). Броят на предоставените работни часове трябва да се преизчисли в еквиваленен брой пълни работни дни или седмици на пълно работно време.

II. Включват се лицата, работещи в проучваното стопанство за сметка на друго лице или дружество. Дейността на счетоводни фирми в сектора на земеделието и незаплатената взаимоспомагателна дейност се изключват.

М. **РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ**

Събира се информация за това дали земеделският стопанин, неговият(та) съпруг(а), други членове на семейството или един или няколко съдружника в обединение на стопанства, упражняват или не доходоносна дейност, несвързана с работата в земеделското стопанство, съгласно определеното в Л/01 до Л/06, но пряко свързана със стопанството и водеща до икономически резултати за него.

В едно и също стопанство могат да се извършват няколко дейности. Всички те следва да се регистрират.

Изключват се доходоносните дейности, които се извършват в стопанството и не могат да се отделят една от друга.

Изключват се също така и лесовъдните дейности.

М/01 **Дейност, пряко свързана със стопанството**

I. Дейност, при която се използват ресурсите (площ, сгради, машини и др.) или продуктите на земеделското стопанство.

II. Ако се използват само ресурсите от работна сила извън семейството, се счита, че работниците работят за две различни икономически единици; тези дейности не се смятат следователно за пряко свързани със стопанството.

Дейностите, които нямат никаква пряка връзка, като например малък магазин, в който не се продава каквата и да е собствена продукция, не се взимат под внимание.

М/01 а) *Туризъм, настаняване и други развлекателни дейности*

I. Всякакви туристически услуги, услуги по настаняване, посещения на стопанството от туристи или други групи, спортна и развлекателна дейност и т.н., при които се използват площта, сградите или други ресурси на стопанството.

М/01 б) *Занаятчийска дейност*

I. Занаятчийски изделия, изработвани в стопанството от земеделския стопанин или от членове на семейството му, или от работна сила извън семейството, при условие че те извършват също така и земеделска работа, независимо от начина, по който тези изделия се продават.

М/01) *Преработка на продуктите от фермата*

I. Каквато и да е преработка в стопанството на първичен земеделски продукт във вторичен преработен продукт, без значение дали суровината е произведена в стопанството или е купена извън него.

II. Тук, *inter alia*, се включва преработката на месо, производството на сирене, вино и т.н.

Всяка преработка на земеделски продукти принадлежи към тази категория, независмо от това дали се смята или не за част земеделието (например в някои области винопроизводството се счита за част от лозарството, а в други – за различен процес).

М/01 г)	*Дървопреработване (например дъскорезница и др.)*
I.	Преработка на трупи в стопанството, предназначени за продажба (разбичване на трупи за строителен материал и т.н.)
II.	По-сложната обработка, например производство на мебели от разбичен дървен материал, обикновено се записва в М/01, буква б).
М/01 д)	*Аквакултури*
I.	Развъждане на риби, раци и други в стопанството.
М/01 е)	*Производство на възобновяема енергия (ветрова енергия, гориво от слама и др.)*
I.	Производство на възобновяема енергия, предназначена за продажба, ветродвигатели или биогаз за добиване на електроенергия, продажба на селскостопански продукти, слама или дървен материал за инсталациите за енергопроизводство.
II.	Тук не се регистрират възобновяемата енергия, произведена за нуждите на стопанството.
М/01 ж)	*Работа по договор (извършена с помощта на инвентара на стопанството)*
I.	Работа по договор, извършвана обикновено с помощта на инвентара на стопанството в или извън сектора на земеделието, например разчистване на сняг, валиране на почви, опазване на ландшафта и околната среда (с аграрни средства) и т.н.
М/01 з)	*Други*
I.	Други доходоносни дейности, неупоменати другаде, *inter alia*: отглеждане на животни с ценна кожа.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

A. **СПИСЪК НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОДУКТИ** ([1])

01.1. **Продукти от орни земи, градински и зеленчукови култури**

01.11 **Зърнени култури и други продукти от орни земи**

01.11. 1 **Зърнени култури**

11 Твърда пшеница

11.1. Зимна пшеница

11.2. Пролетна пшеница

12. Мека пшеница

12.1. Зимна пшеница

12.2. Пролетна пшеница

13. Царевица

14. Ориз с люспи (неолющен ориз или арпа)

15. Ечемик

15.1. Зимен ечемик

15.2. Пролетен ечемик.

16. Ръж и овес

16.1. Ръж

16.11. Зимна ръж

16.12. Пролетна ръж

16.2. Овес

17. Други житни култури

17.1. Сорго

17.2. Елда

17.3. Просо

17.4. Канарено просо

17.5. Лимец

17.6. Смес от пшеница и ръж

17.7 Тритикале

17.8. Други

01.11. 2. **Други култури от орни земи**

21. Картофи

21.1. Ранни картофи

21.2. Други картофи

([1]) Този списък е изготвен въз основа на допълнение-I-A Списък на характеристиките на дейностите в сектора на земеделието в *Manual on Economic Accounts for Agriculture and Forestry* (сп.1) (1977 г.), на английски език.

22. Бобови растения (варива)

22.1. Грах за консумация от човека и фуражен грах

22.11. Полски грах (не за фураж)

22.12. Фуражен грах

22.2. Нахут

22.3. Полски фасул

22.4. Леща

22.5. Бакла

22.6. Ситна бакла

22.7. Други варива

22.71. Фий

22.72. Лупина

22.73. Варива, които не са класифицирани на друго място, както и изсушени зеленчукови смеси и изсушени зеленчуково-зърнени смеси.

23. Корени и луковици, съдържащи скорбяла или инулин

23.1. Корени от маниока

23.2. Сладки картофи

23.3. Земна ябълка

23.4. Корени от салеп

23.5. Други корени и луковици

01.11. 3. **Маслодайни растения**

31. Соево семе

32. Фъстъци

33. Нетропически маслодайни семена

33.1. Рапично семе

33.2. Слънчогледово семе

33.3. Сусамово семе

33.4. Синапено семе

33.5. Шафраново семе

34. Памуково семе

35. Тропически маслодайни семена и плодове

35.1. Копра

35.2. Ленено семе

35.3. Орехи и ядки от маслодайни палми

35.4. Рициново семе

35.5. Други тропически маслодайни семена и тропически плодове

35.51. Маково семе

35.52. Семе от карите

35.53. Други

01.11. 4. **Суров тютюн**

41. Неочистен от жили тютюн

42. Частично или изцяло очистен от жили тютюн

01.11. 5. **Захарни култури**

51. Захарно цвекло

52. Захарна тръстика

01.11. 6. **Фуражни култури**

61. Слама и бали от неочистени зърнени култури ([1])

62. Други

62.1. Шведска ряпа

62.2. Кръмно цвекло

62.3. Фуражни корени

62.4. Сено

62.5. Люцерна (алфа-алфа)

62.6. Детелина

62.7. Сладка детелина

62.8. Фуражно зеле

62.9. Лупина

62.10. Фий и други фуражни продукти (включително царевица, брана на зелено за фураж)

01.11. 7. **Влакнодайни растения**

71. Памук, нито кардиран, нито пениран

72. Юта и други текстилни ликови влакна

73. Лен, коноп и други вклакнодайни растения

73.1. Суров (необработен) или отопен лен.

73.2. Суров (необработен) или отопен коноп

73.3. Сурови (необработени) влакна от кокосови орехи

73.4. Суров (необработен) манилски коноп

73.5. Други сурови (необработени) влакнодайни растения

([1]) Виж част Б.

01.11. 8. **Суров естествен каучук**

81. Латекс от суров каучук

82. Естествен каучук под друга форма

01.11. 9. **Индустриални култури**

91. Ароматни или медицински растения

91.1. Корени от сладка папрат

91.2. Корени от женшен

91.3. Други ароматни и медицински растения

92. Семена за цвекло и фуражни растения

92.1. Семена за захарно цвкло

92.2. Семена за фуражни култури, без семена за захарно цвекло

92.21. Люцернови семена (алфа-алфа)

92.22. Детелинови семена

92.23. Семена за власатка

92.24. Семена за ливадна метлица от Кентъки

92.25. Райграсово семе

92.26. Семена от ливадна тимотейка

92.27. Други семена

93. Индустриални култури, които не са класифицирани на друго място

93.1. Шишарки на пресен хмел

93.2. Други технически култури

01.12. **Зеленчукови продукти, градински специалитети и продукти от разсад**

01.12 1. **Зеленчуци**

11. Кореноплодни зеленчуци

11.1. Лук

11.2. Дребен лук

11.3. Чеснов лук

11.4. Праз лук

11.5. Други луковични зеленчуци

11.6. Моркови

11.7. Репи

11.8. Салатно цвекло

11.9. Козя брада

11.10. Целина – глави

11.11. Репички

11.12. Други подобни ядливи кореноплодни

12. Плодни зеленчуци

12.1. Домати

12.2. Краставици и корнишони

12.3. Бобови растения (варива)

12.31. Грах

12.32. Бял боб

12.33. Други бобови растения

12.4. Пъпеши (включително дини)

13. Други пресни зеленчуци

13.1. Зеле, карфиол и други ядливи зеленчуци от вида Brassica

13.11. Карфиол и броколи

13.12. Брюкселско зеле

13.13. Други (колраби, бяло зеле, червено зеле, савойско зеле и т.н.)

13.2. Марули и цикория

13.21. Марули

13.211. Къдрава маруля

13.212. Други марули

13.22. Цикория

13.221. Цикория „Witloof“

13.222. Други видове цикория

13.3. Други зеленчуци

13.31. Артишок (ангинари)

13.32. Аспержи

13.33. Патладжани, тикви и тиквички

13.34. Целина, но не на глави

13.35. Гъби и трюфели

13.351. Гъби

13.352. Трюфели

13.36. Пиперки (от вида Capsicum или Pimenta)

13.37. Спанак, летен спанак и градинска лобода

13.38. Други (магданоз, кресон, ревен, градинска салата, лугачка, испански артишок и др.)

01.12. 2. **Разсадникови растения, декоративни растения и цветя**

21. Разсадникови растения, листни или цветни

21.1. Луковици, грудки, туберкули, клубени, мустачки и коренища, във вегетативен покой, в период на вегетация или цъфтеж

21.2. Други живи растения (включително корените им), издънки и калеми или пъпки за присаждане.

21.21. Невкоренени издънки и калеми или пъпки за присаждане

21.22. Дървета, храстовидни, млади дръвчета и храсти

21.23. Рододендрони и азалии

21.24. Розови храсти

21.25. Други

22. Рязани цветя

23. Цветни или плодни семена

24. Градински разсад и семена

01.13. **Грозде, плодове и орехи, плодове за производство на напитки и подправки**

01.13. 1. **Грозде**

11. Десертно грозде

11.1. Прясно грозде

11.2. Стафиди

12. Винено грозде

01.13. 2. **Плодове и орехи**

21. Различни тропически плодове

21.1. Кокосови орехи

21.2. Бразилски орех

21.3. Кашу

21.4. Банани

21.5. Фурми

21.6. Смокини

21.7. Ананаси

21.8. Авокадо

21.9. Гуаяви, манго и мангустани

21.10. Други тропически плодове

22. Цитрусови плодове

22.1. Портокали

22.2. Мандарини (включително видовете тангерини и satsumas), клементинки, wilkings

22.3. Лимони и лимети

22.4. Грейпфрути

22.5. Други цитрусови плодове

23. Различни плодове от умерения пояс

23.1. Папая

23.2. Ябълки

23.3. Круши

23.4. Дюли

23.5. Кайсии

23.6. Череши и вишни

23.7. Праскови (включително нектарини)

23.8. Сливи

23.9. Трънки

23.10. Други пресни плодове

23.101. Ягоди

23.102. Малини, къпини и кръстоски от малина и вид капина

23.103. Червено френско грозде, вкл. касис и цариградско грозде

23.104. Червени боровинки, черни боровинки и други плодове от рода Vaccinium

23.105. Други

23.11. Рожкови, вкл. и на зърна (семе)

24. Черупкови плодове и маслини

24.1. Маслини

24.2. Бадеми

24.3. Лешници

24.4. Обикновени орехи

24.5. Кестени

24.6. Шамфъстък

24.7. Други

01.13. 3. **Сурови кафе, чай, какао**

31. Кафе (непечено, безкофеиново)

32. Чай (зелен и черен)

33. Мате

34. Какао на зърна

01.13. 4. **Подправки**

41. Червен и черен пипер, ванилия, канела, карамфил, мускатови орехи

42. Анасоново семе, семе от звездовиден анасон, копърово семе, кориандър на зърна, кимион на зърна, хвойнови плодове

43. Джинджифил, шафран, мащерка, дафинов лист

44. Други

01.13. 5. **Вина, произведени от грозде, отгледано в рамките на стопанството** ([1])

51. Гроздова мъст

52.1. Маркови вина

52.2. Трапезни вина

52.3. Други

01.13. 6. **Зехтин от маслини, произведени в рамките на стопанството** ([1])

61. Суров зехтин

62. Нерафиниран зехтин

01.2. **Животни, мляко, сперма**

01.21. **Едър рогат добитък, млечно животновъдство**

01.21. 1. **Едър рогат добитък**

11. Възрастни животни от рода едрия рогат добитък

11.1. Расови животни за разплод

11.2. Други

12. Телета

01.21. 2. **Сурово краве мляко**

01.21. 3. **Бича сперма**

01.22. **Овце, кози и животни от семейство коне („Еквиде“)**

01.22. 1. **Овце, кози и животни от семейство коне („Еквиде“)**

12. Овце

([1]) Виж част Б.

13. Кози

14. Коне, магарета, катъри и мулета

14.1. Коне

14.11. Расови животни за разплод

14.12. Други

14.2. Магарета, мулета и катъри

01.22. 2. **Сурово овче и козе мляко**

21. Овче мляко

22. Козе мляко

01.22. 3. **Вълна и козина**

31. Непрана вълна (стригана вълна)

32. Разни животински влакна и влакна от гриви и опашки (конски гриви, отпадъчни влакна, фина или група козина)

01.23. Свине

01.23. 1. **Свине**

11. Расови животни за разплод

12. Други

12.1. Други с тегло под 50 кг

12.2. Други с тегло равно или над 50 кг

01.24. **Птици и яйца**

01.24. 1. **Птици**

11. Петли, кокошки, патици, гъски, пуяци, пуйки и токачки

12. Други

01.24. 2 **Яйца**

01.25. **Други животни**

01.25. 1. **Други живи видове**

01.25. 2. **Разни продукти от животински произход**

21. Натурален мед

22. Жаби и охлюви (без морските) (1)

23. Ядливи продукти от животински произход (1)

24. Пашкули на копринени буби (1)

25. Разни животински секрети (1)

(1) Виж част Б.

01.25. 3. **Гладки и кожухарски кожи** (1)

31. Кожухарски кожи от отглеждани във ферми и от уловени с капани диви животни (визони, бобри, ондатри, лисици и др.)

32. Заешки и агнешки гладки кожи

33. Други кожи от разни животни

01.4. **Допълнителни земеделски и животновъдни услуги, с изключение на ветеринарните услуги** (1)

Единствено селскостопански работи по договор, т.е. работи, които обикновено се извършват от самите земеделски предприятия, като например оран, жътва, вършитба, сушене на тютюн, стригане на овце, грижи за животните и създаване на нови насаждения от предприятия по договор или от самите земеделски стопани.

01.5. **Лов, залагане на капани и развъждане на дивеч, вкл. свързани с тази дейност работи** (1)

02.01. 41. **Декоративни елементи от зеленчуков произход** (1)

02.01. 42 **Разни суровини от растителен произход (растителни материали от видове, които се използват главно за плетене)**

42.1. Бамбук

42.2. Ротанг

42.3. Други (тръстика, шавар, рафия, капок, луизиански мъх, сорго за метли и др.)

Б. СПИСЪК НА ИЗКЛЮЧЕНИТЕ ПРОДУКТИ

Поради необходимост от уточняване на обсега на изследването, следните продукти се изключват от стандартния списък на земеделските продукти, даден по-горе:

01.11. 61. **Слама и бали от неочистени житни култури** (2)

01.13. 5. **Вино от грозде, произведено в рамките на стопанството** (3)

51. Гроздова мъст

52.1. Марково вино

52.2. Трапезно вино

52.3. Други

01.13. 6. **Зехтин от маслини, произведени в рамките на стопанството** (3)

61. Суров зехтин

62. Нерафиниран зехтин

01.25. 2. **Разни продукти от животински произход**

22. Жаби и охлюви (без морските)

(1) Виж част Б.

(2) Доколкото основният продукт е включен.

(3) Доколкото първият етап на производство е включен.

23. Ядливи продукти от животински произход

24. Пашкули на копринени буби

25. Разни животински секрети

01.25. 3. **Гладки и кожухарски кожи**

31. Кожухарски кожи от отглеждани във ферми или уловени с капани диви животни (визони, бобри, ондатри, лисици и др.)

32. Заешки и агнешки гладки кожи ([1])

33. Други кожи от разни животни

01.4. **Допълнителни земеделски и животновъдни услуги, с изключение на ветеринарните услуги**

01.5. **Лов, залагане на капани и развъждане на дивеч, вкл. свързани с тази дейност работи.**

Всички ядливи растения, набрани извън стопанството ([2])

([1]) Виж част Б.

([2]) Доколкото обикновено тези растения не се берат или добиват в стопанството, не растат в земеделската площ и не могат да се оценят от статистическа гледна точка.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СПИСЪК НА ИЗКЛЮЧЕНИЯТА, ВКЛЮЧЕНИ В СПИСЪКА НА ДЕФИНИЦИИТЕ

а) **Дания**

Й/15 Петлите за разплод на кокошки-носачки не се включват в рубриката „кокошки-носачки“.

б) **Федерална република Германия**

Ж/06 Насажденията на коледни елхи и тополи извън горските площи са включени в характеристиката „Други трайни насаждения“ (Ж/06) и следователно в използваната земеделска площ.

Й/14 Характеристиката „Бройлери“ включва петлите за разплод на кокошки-носачки, които не са включени в характеристиката „Кокошки-носачки“ (Й/15).

Л/03 Другите членове на семейството на земеделския стопанин, които работят, но не живеят в стопанството, се включват в категорията „Работна сила извън семейството“ (Л/04 до Л/06).

в) **Испания**

Й/14 Характеристиката „Бройлери“ включва петлите за разплод на кокошки-носачки, които не са включени в характеристиката „кокошки-носачки“ (Й/15).

Й/16 „Други птици“ включва полски яребици, пъдпъдъци, гълъби и фазани, отглеждани в клетки.

г) **Франция**

Б/02 Не всички съдружници в дадено обединение на стопанства се смятат за управители на стопанството. Само един от тях се вписва като такъв.

Й/14 Петлите за разплод на бройлери се включват тук.

д) **Ирландия**

Й/09 а/ Тук не се включват овцете, определени за клане.

е) **Нидерландия**

Г/13 Характеристиката „индустриални растения“ включва семената за влакнодайни растения, хмел и тютюн.

Д Характеристиката „Семейни градини“ се включва в раздел „Други площи“ (З).

Й/15 Петлите за разплод на кокошки-носачки не се включват в характеристиката „кокошки-носачки“.

Л/03 Децата на земеделския стопанин, които работят в стопанството, във всички случаи се считат за семейна работна сила. Другите членове на семейството обаче, които не живеят в стопанството, но работят в него, се считат за „работна сила извън семейството“ (Л/04 до Л/06).

ж) **Австрия**

Л/03 Другите членове на семейството на земеделския стопанин, които работят, но не живеят в стопанството, се включват в категорията „работна сила извън семейството“ (Л/04 до Л/06).

З) **Финландия**

З/02 Тук не се включват непродуктивните горски площи и площите, покрити с горски храсти.

И) **Швеция**

З/02 Тук не се включват непродуктивните горски площи и площите, покрити с горски храсти.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Списък на регионите и зоните за целите на изследванията на структурата на земеделските стопанства

Кодовете по NUTS се основават на класификацията по NUTS от 1998 г.

БЕЛГИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Vlaams Gewest en Brussels Hoofdstedelijk Gewest/Région Bruxelles-capitale	BE2 + BE1	Antwerpen	BE21
		Limburg (B)	BE22
		Oost-Vlaanderen	BE23
		Vlaams Brabant en Brussels Hoofdstedelijk Gewest/Région Bruxelles-capitale	BE24 + BE1
		West-Vlaanderen	BE25
Région Wallonne	BE3	Brabant Wallon	BE31
		Hainaut	BE32
		Liège	BE33
		Luxembourg (B)	BE34
		Namur	BE35

ДАНИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Danmark	DK	København, Frederiksborg, Roskilde	DK001 + DK002 + DK003 + DK004
		Vestsjællands amt	DK005
		Storstrøms amt	DK006
		Bornholms amt	DK007
		Fyns amt	DK008
		Sønderjyllands amt	DK009
		Ribe amt	DK00A
		Vejle amt	DK00B
		Ringkøbing amt	DK00C
		Århus amt	DK00D
		Viborg amt	DK00E
		Nordjyllands amt	DK00F

ГЕРМАНИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Baden-Württemberg	DE1	Stuttgart	DE11
		Karlsruhe	DE12
		Freiburg	DE13
		Tübingen	DE14
Bayern	DE2	Oberbayern	DE21
		Niederbayern	DE22
		Oberpfalz	DE23
		Oberfranken	DE24
		Mittelfranken	DE25
		Unterfranken	DE26
		Schwaben	DE27
Hamburg, Bremen, Berlin	DE3 + DE5 + DE6	Hamburg, Bremen, Berlin	DE3 + DE5 + DE6
Brandenburg	DE4	Brandenburg	DE4

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Hessen	DE7	Darmstadt	DE71
		Gießen	DE72
		Kassel	DE73
Mecklenburg-Vorpommern	DE8	Mecklenburg-Vorpommern	DE8
Niedersachsen	DE9	Braunschweig	DE91
		Hannover	DE92
		Lüneburg	DE93
		Weser-Ems	DE94
Nordrhein-Westfalen	DEA	Düsseldorf	DEA1
		Köln	DEA2
		Münster	DEA3
		Detmold	DEA4
		Arnsberg	DEA5
Rheinland-Pfalz	DEB	Koblenz	DEB1
		Trier	DEB2
		Rheinhessen-Pfalz	DEB3
Saarland	DEC	Saarland	DEC
Sachsen	DED	Chemnitz	DED1
		Dresden	DED2
		Leipzig	DED3
Sachsen-Anhalt	DEE	Dessau	DEE1
		Halle	DEE2
		Magdeburg	DEE3
Schleswig-Holstein	DEF	Schleswig-Holstein	DEF
Thüringen	DEG	Thüringen	DEG

ГЪРЦИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Anatoliki Makedonia, Thraki	GR11	Evros	GR111
		Xanthi	GR112
		Rodopi	GR113
		Drama	GR114
		Kavala	GR115
Kentriki Makedonia	GR12	Imathia	GR121
		Thessaloniki	GR122
		Kilkis	GR123
		Pella	GR124
		Pieria	GR125
		Serres	GR126
		Chalkidiki	GR127
Dytiki Makedonia	GR13	Grevena	GR131
		Kastoria	GR132
		Kozani	GR133
		Florina	GR134
Thessalia	GR14	Karditsa	GR141
		Larissa	GR142
		Magnisia	GR143
		Trikala	GR144
Ipeiros	GR21	Arta	GR211
		Thesprotia	GR212
		Ioannina	GR213
		Preveza	GR214

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Ionia Nissia	GR22	Zakynthos	GR221
		Kerkyra	GR222
		Kefallinia	GR223
		Lefkada	GR224
Dytiki Ellada	GR23	Aitoloakarnania	GR231
		Achaïa	GR232
		Ileia	GR233
Sterea Ellada	GR24	Voiotia	GR241
		Evvoia	GR242
		Evrytania	GR243
		Fthiotida	GR244
		Fokida	GR245
Peloponnissos	GR25	Argolida	GR251
		Arkadia	GR252
		Korinthia	GR253
		Lakonia	GR254
		Messinia	GR255
Attiki	GR3	Attiki	GR3
Voreio Aigaio	GR41	Lesvos	GR411
		Samos	GR412
		Chios	GR413
Notio Aigaio	GR42	Dodekanisos	GR421
		Kyklades	GR422
Kriti	GR43	Irakleio	GR431
		Lasithi	GR432
		Rethymno	GR433
		Chania	GR434

ИСПАНИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Galicia	ES11	La Coruña	ES111
		Lugo	ES112
		Ourense	ES113
		Pontevedra	ES114
Principado de Asturias	ES12	Asturias	ES12
Cantabria	ES13	Cantabria	ES13
País Vasco	ES21	Álava	ES211
		Guipúzcoa	ES212
		Vizcaya	ES213
Comunidad Foral de Navarra	ES22	Navarra	ES22
La Rioja	ES23	La Rioja	ES23
Aragón	ES24	Huesca	ES241
		Teruel	ES242
		Zaragoza	ES243

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Comunidad de Madrid	ES3	Madrid	ES3
Castilla y León	ES41	Ávila	ES411
		Burgos	ES412
		León	ES413
		Palencia	ES414
		Salamanca	ES415
		Segovia	ES416
		Soria	ES417
		Valladolid	ES418
		Zamora	ES419
Castilla-La Mancha	ES42	Albacete	ES421
		Ciudad Real	ES422
		Cuenca	ES423
		Guadalajara	ES424
		Toledo	ES425
Extremadura	ES43	Badajoz	ES431
		Cáceres	ES432
Cataluña	ES51	Barcelona	ES511
		Girona	ES512
		Lleida	ES513
		Tarragona	ES514
Comunidad Valenciana	ES52	Alicante	ES521
		Castellón de la Plana	ES522
		Valencia	ES523
Islas Baleares	ES53	Islas Baleares	ES53
Andalucía	ES61	Almería	ES611
		Cádiz (incluido Ceuta)	ES612 + ES631
		Córdoba	ES613
		Granada	ES614
		Huelva	ES615
		Jaén	ES616
		Málaga (incluido Melilla)	ES617 + ES632
		Sevilla	ES618
Región de Murcia	ES62	Murcia	ES62
Canarias	ES7	Las Palmas	ES701
		Santa Cruz de Tenerife	ES702

ФРАНЦИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Île-de-France	FR1	Paris	FR101
		Seine-et-Marne	FR102
		Yvelines	FR103
		Essonne	FR104
		Hauts-de-Seine	FR105
		Seine-Saint-Denis	FR106
		Val-de-Marne	FR107
		Val-d'Oise	FR108
Champagne-Ardenne	FR21	Ardennes	FR211
		Aube	FR212
		Marne	FR213
		Haute-Marne	FR214
Picardie	FR22	Aisne	FR221
		Oise	FR222
		Somme	FR223

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Haute-Normandie	FR23	Eure	FR231
		Seine-Maritime	FR232
Centre	FR24	Cher	FR241
		Eure-et-Loir	FR242
		Indre	FR243
		Indre-et-Loire	FR244
		Loir-et-Cher	FR245
		Loiret	FR246
Basse-Normandie	FR25	Calvados	FR251
		Manche	FR252
		Orne	FR253
Bourgogne	FR26	Côte-d'Or	FR261
		Nièvre	FR262
		Saône-et-Loire	FR263
		Yonne	FR264
Nord-Pas-de-Calais	FR3	Nord	FR301
		Pas-de-Calais	FR302
Lorraine	FR41	Meurthe-et-Moselle	FR411
		Meuse	FR412
		Moselle	FR413
		Vosges	FR414
Alsace	FR42	Bas-Rhin	FR421
		Haut-Rhin	FR422
Franche-Comté	FR43	Doubs	FR431
		Jura	FR432
		Haute-Saône	FR433
		Territoire de Belfort	FR434
Pays-de-la-Loire	FR51	Loire-Atlantique	FR511
		Maine-et-Loire	FR512
		Mayenne	FR513
		Sarthe	FR514
		Vendée	FR515
Bretagne	FR52	Côte-d'Armor	FR521
		Finistère	FR522
		Ille-et-Vilaine	FR523
		Morbihan	FR524
Poitou-Charentes	FR53	Charente	FR531
		Charente-Maritime	FR532
		Deux-Sèvres	FR533
		Vienne	FR534
Aquitaine	FR61	Dordogne	FR611
		Gironde	FR612
		Landes	FR613
		Lot-et-Garonne	FR614
		Pyrénées-Atlantiques	FR615
Midi-Pyrénées	FR62	Ariège	FR621
		Aveyron	FR622
		Haute-Garonne	FR623
		Gers	FR624
		Lot	FR625
		Hautes-Pyrénées	FR626
		Tarn	FR627
		Tarn-et-Garonne	FR628

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Limousin	FR63	Corrèze	FR631
		Creuse	FR632
		Haute-Vienne	FR633
Rhône-Alpes	FR71	Ain	FR711
		Ardèche	FR712
		Drôme	FR713
		Isère	FR714
		Loire	FR715
		Rhône	FR716
		Savoie	FR717
		Haute-Savoie	FR718
Auvergne	FR72	Allier	FR721
		Cantal	FR722
		Haute-Loire	FR723
		Puy-de-Dôme	FR724
Languedoc-Roussillon	FR81	Aude	FR811
		Gard	FR812
		Hérault	FR813
		Lozère	FR814
		Pyrénées-Orientales	FR815
Provence-Alpes-Côte d'Azur	FR82	Alpes-de-Haute-Provence	FR821
		Hautes-Alpes	FR822
		Alpes-Maritimes	FR823
		Bouches-du-Rhône	FR824
		Var	FR825
		Vaucluse	FR826
Corse	FR83	Corse-du-Sud	FR831
		Haute-Corse	FR832

ИРЛАНДИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Border, midland and western	IE01	Cavan	IE01101
		Donegal	IE01102
		Leitrim	IE01103
		Louth	IE01104
		Monaghan	IE01105
		Sligo	IE01106
		Laoighis	IE01201
		Longford	IE01202
		Offaly	IE01203
		Westmeath	IE01204
		Galway County Borough and Galway	IE01301 + IE01302
		Mayo	IE01303
		Roscommon	IE01304

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Southern and eastern	IE02	Dublin	IE021
		Kildare	IE02201
		Meath	IE02202
		Wicklow	IE02203
		Clare	IE02301
		Limerick County Borough and Limerick	IE02302 + IE02303
		Tipperary North Riding	IE02304
		Carlow	IE02401
		Kilkenny	IE02402
		Tipperary South Riding	IE02403
		Waterford County Borough and Waterford	IE02404 + IE02405
		Wexford	IE02406
		Cork County Borough and Cork	IE02501 + IE02502
		Kerry	IE02503

ИТАЛИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Piemonte	IT11	Torino	IT111
		Vercelli	IT112 + IT113
		Novara	IT114 + IT115
		Cuneo	IT116
		Asti	IT117
		Alessandria	IT118
Valle d'Aosta	IT12	Aosta	IT12
Liguria	IT13	Imperia	IT131
		Savona	IT132
		Genova	IT133
		La Spezia	IT134
Lombardia	IT2	Varese	IT201
		Como	IT202 + IT203
		Sondrio	IT204
		Milano	IT205 + IT209
		Bergamo	IT206
		Brescia	IT207
		Pavia	IT208
		Cremona	IT20A
		Mantova	IT20B
Bolzano-Bozen	IT311	Bolzano-Bozen	IT311
Trento	IT312	Trento	IT312
Veneto	IT32	Verona	IT321
		Vicenza	IT322
		Belluno	IT323
		Treviso	IT324
		Venezia	IT325
		Padova	IT326
		Rovigo	IT327
Friuli-Venezia Giulia	IT33	Pordenone	IT331
		Udine	IT332
		Gorizia	IT333
		Trieste	IT334

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Emilia Romagna	IT4	Piacenza	IT401
		Parma	IT402
		Reggio nell'Emilia	IT403
		Modena	IT404
		Bologna	IT405
		Ferrara	IT406
		Ravenna	IT407
		Forlì	IT408 + IT409
Toscana	IT51	Massa-Carrara	IT511
		Lucca	IT512
		Pistoia	IT513
		Firenze	IT514 + IT515
		Livorno	IT516
		Pisa	IT517
		Arezzo	IT518
		Siena	IT519
		Grosseto	IT51A
Umbria	IT52	Perugia	IT521
		Terni	IT522
Marche	IT53	Pesaro e Urbino	IT531
		Ancona	IT532
		Macerata	IT533
		Ascoli Piceno	IT534
Lazio	IT6	Viterbo	IT601
		Rieti	IT602
		Roma	IT603
		Latina	IT604
		Frosinone	IT605
Abruzzi	IT71	L'Aquila	IT711
		Teramo	IT712
		Pescara	IT713
		Chieti	IT714
Molise	IT72	Isernia	IT721
		Campobasso	IT722
Campania	IT8	Caserta	IT801
		Benevento	IT802
		Napoli	IT803
		Avellino	IT804
		Salerno	IT805
Puglia	IT91	Foggia	IT911
		Bari	IT912
		Taranto	IT913
		Brindisi	IT914
		Lecce	IT915
Basilicata	IT92	Potenza	IT921
		Matera	IT922
Calabria	IT93	Cosenza	IT931
		Catanzaro	IT932 + IT933 + IT934
		Reggio di Calabria	IT935

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Sicilia	ITA	Trapani	ITA01
		Palermo	ITA02
		Messina	ITA03
		Agrigento	ITA04
		Caltanissetta	ITA05
		Enna	ITA06
		Catania	ITA07
		Ragusa	ITA08
		Siracusa	ITA09
Sardegna	ITB	Sassari	ITB01
		Nuoro	ITB02
		Oristano	ITB03
		Cagliari	ITB04

ЛЮКСЕМБУРГ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Luxembourg	LU	Luxembourg	LU

НИДЕРЛАНДИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Noord-Nederland	NL1	Groningen	NL11
		Friesland	NL12
		Drenthe	NL13
Oost-Nederland	NL2	Overijssel	NL21
		Gelderland	NL22
		Flevoland	NL23
West-Nederland	NL3	Utrecht	NL31
		Noord-Holland	NL32
		Zuid-Holland	NL33
		Zeeland	NL34
Zuid-Nederland	NL4	Noord-Brabant	NL41
		Limburg	NL42

АВСТРИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Ostösterreich	AT1	Burgenland	AT11
		Niederösterreich	AT12
		Wien	AT13
Südösterreich	AT2	Kärnten	AT21
		Steiermark	AT22
Westösterreich	AT3	Oberösterreich	AT31
		Salzburg	AT32
		Tirol	AT33
		Vorarlberg	AT34

ПОРТУГАЛИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Norte	PT11	Minho-Lima	PT111
		Cávado	PT112
		Ave	PT113
		Grande Porto	PT114
		Tâmega	PT115
		Entre Douro e Vouga	PT116
		Douro	PT117
		Alto Trás-os-Montes	PT118
Centro	PT12	Baixo Vouga	PT121
		Baixo Mondego	PT122
		Pinhal Litoral	PT123
		Pinhal Interior Norte	PT124
		Dão-Lafões	PT125
		Pinhal Interior Sul	PT126
		Serra da Estrela	PT127
		Beira Interior Norte	PT128
		Beira Interior Sul	PT129
		Cova da Beira	PT12A
Lisboa e Vale do Tejo	PT13	Oeste	PT131
		Grande Lisboa	PT132
		Península de Setúbal	PT133
		Médio Tejo	PT134
		Lezíria do Tejo	PT135
Alentejo	PT14	Alentejo Litoral	PT141
		Alto Alentejo	PT142
		Alentejo Central	PT143
		Baixo Alentejo	PT144
Algarve	PT15	Algarve	PT15
Açores	PT2	Açores	PT2
Madeira	PT3	Madeira	PT3

ФИНЛАНДИЯ

Region	NUTS codes	District	NUTS codes
Uusimaa — Etelä-Suomi	FI16 + FI17 + FI2	Uusimaa + Itä-Uusimaa	FI161 + FI162
		Varsinais-Suomi	FI171
		Satakunta	FI172
		Häme	FI173
		Pirkanmaa	FI174
		Päijät-Häme	FI175
		Kymenlaakso	FI176
		Etelä-Karjala	FI177
		Åland	FI2
Itä-Suomi	FI13	Etelä-Savo	FI131
		Pohjois-Savo	FI132
		Pohjois-Karjala	FI133
		Kainuu	FI134
Väli-Suomi	FI14	Keski-Suomi	FI141
		Etelä-Pohjanmaa	FI142
		Vaasan rannikkoseutu	FI143
		Keski-Pohjanmaa	FI144
Pohjois-Suomi	FI15	Pohjois-Pohjanmaa	FI151
		Lappi	FI152

ШВЕЦИЯ

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
Stockholm	SE01	Stockholms län	SE011
Östra Mellansverige	SE02	Uppsala län	SE021
		Södermanlands län	SE022
		Östergötlands län	SE023
		Örebro län	SE024
		Västmanlands län	SE025
Småland med öarna	SE09	Jönköpings län	SE091
		Kronobergs län	SE092
		Kalmar län	SE093
		Gotlands län	SE094
Sydsverige	SE04	Blekinge län	SE041
		Skåne län	SE044
Västsverige	SE0A	Hallands län	SE0A1
		Västra Götalands län	SE0A2
Norra Mellansverige	SE06	Värmlands län	SE061
		Dalarnas län	SE062
		Gävleborgs län	SE063
Mellersta Norrland	SE07	Västernorrlands län	SE071
		Jämtlands län	SE072
Övre Norrland	SE08	Västerbottens län	SE081
		Norrbottens län	SE082

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
North-east	UKC	Tees-Valley and Durham and Northumberland and Tyne and Wear	UKC1 + UKC2
North-west	UKD	Cumbria	UKD1
		Cheshire	UKD2
		Greater Manchester and Lancashire and Merseyside	UKD3 + UKD4 + UKD5
Yorkshire and the Humber	UKE	East Riding and North Lincolnshire	UKE1
		North Yorkshire	UKE2
		South Yorkshire and West Yorkshire	UKE3 + UKE4
East Midlands	UKF	Derbyshire and Nottinghamshire	UKF1
		Leicestershire, Rutland and Northamptonshire	UKF2
		Lincolnshire	UKF3
West Midlands	UKG	Herefordshire, Worcestershire and Warwickshire and West Midlands	UKG1 + UKG3
		Shropshire and Staffordshire	UKG2
Eastern	UKH	East Anglia	UKH1
		Bedfordshire and Hertfordshire	UKH2
		Essex	UKH3
London and South-east	UKI + UKJ	Inner London and Outer London and Berkshire, Buckinghamshire and Oxfordshire	UKI1 + UKI2 + UKJ1
		Surrey, East and West Sussex	UKJ2
		Hampshire and Isle of Wight	UKJ3
		Kent	UKJ4

Регион	*Кодове по NUTS*	*Зона*	*Кодове по NUTS*
South-west	UKK	Gloucestershire, Wiltshire and North Somerset	UKK1
		Dorset and Somerset	UKK2
		Cornwall and Isles of Scilly	UKK3
		Devon	UKK4
Wales	UKL	West Wales and the Valleys	UKL1
		East Wales	UKL2
Scotland	UKM	North-Eastern Scotland	UKM1
		Eastern Scotland	UKM2
		South-Western Scotland	UKM3
		Highlands and Islands	UKM4
Northern Ireland	UKN	Northern Ireland	UKN